

מֵאֲמָרֵי
שִׁמְחָה
שֶׁל מִצְוָה

מלוקטים מספר
הזהר הקדוש

עם הפירוש הנפלא
מתוק מדבש



בעזרת השם יתברך

מְאֵמְרֵי

שְׂמֵחָה שֶׁל מִצְוָה

מלוקטים מספר

הזהר הקדוש

מהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי

עם הפירוש הנפלא

מתוק מדבש

המפרש כל מלה ומלה בדרך קל וקצר

מאת הגה"ק המקובל

רבי דניאל פריש זצוקל"ה

עבדו את ה' בשמחה

מצינו בדברי חז"ל מימרות רבות בהפלגת הענין של שמחה על קיום המצות ואי"ה עוד חזון למועד להרחיב בסגולה קדושה ונעלית זו. אולם כדאי לציין עתה את הדברים הנוראים שיובאו להלן למען דעת רבים מבני ישראל להזהר במשנה זהירות ודקדוק יתר בשפר מעלת קודש זו, זה לשון הרב מוהר"ח זי"ע בהקדמתו לספר שער המצות בתוך דבריו הק' שם: השרש שהכל נשען עליו הוא שבנשיית המצוה אל יחשוב שהיא עליו כמשא, וממהר להסירם מעליו, אבל יחשוב בשכלו כאלו בעשותו אותה המצוה ירויח אלף אלפים דינרי זהב, ויהיה שמה בעשותו אותה המצוה בשמחה שאין לה קץ מלב ונפש ובחשק גדול, כאלו ממש בפועל נותנים לו אלף אלפים דינרי זהב אם יעשה אותה. וזה סוד הפסוק תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב כו'.

וזה סוד רב ברונא (ברית ט ע"ב) דחד יומא סמך גאולה לתפלה, ולא פסק חוכא מפומיה כל ההוא יומא, וזה יורה על אמונת בטחוננו כבורא יתברך בתכלית האחרון יותר משאם היה השכר מזומן לפניו בפועל, וכפי גודל שמחתו באמת ובטוב לבב הפנימי, כך יזכה לקבל אור עליו, ואם יתמיד בזה אין ספק שישרה עליו רוח הקודש, וענין זה נוהג בקיום כל המצות כלם בין בעת שעוסק בתורה שיהיה בחשק גדול נמורץ בהתלהבות עצום כאילו עומד לפני המלך, ומשרת לפניו בחשק גדול למצוא חן בעיניו לקבל ממנו מעלה יתירה וגדולה, ועיין שם המשך הדברים.

וידועים דברי הרב מוהר"ח זי"ע בפתיחת הספר הק' שער הכוונות, וז"ל: אסור לאדם להתפלל תפילתו בעצבון, ואם נעשה כך אין נפשו יכול לקבל האור העליון הנמשך עליו בעת התפילה כו', אמנם תהיה בשמחה יתירה וגדולה בכל האפשר כדמיון העבד המשמש את רבו בשמחה יתירה, ואם משמשו בעצבות, עבודתו נמאסת לפניו, וכמעט שיעקר המעלה והשלמות והשגת רוח הקודש תלויה בדבר זה בין בעת תפילתו ובין כשעושה איזה מצוה משאר המצות, וכמו שכתוב בגמ' (ברית ל ע"ב) מוהוא דהוה קא בדת טובא כו' ואמר תפילין קא מנחנא, ואל תבו לעינין זה כי שכרו גדול מאוד.

ובבר ציין המשנה ברורה (סימן תרט"ס ס"ק יא): והעידו על האר"י ז"ל שאמר שהמעלה העליונה שהשיג באה לו על ידי שהיה משמח בכל ענין בשמחה של מצוה, ומקורו מספר החרדים למוהר"א אזכרי זי"ע בהקדמה למצות, אות ד, וזה לשונו: התנאי הרביעי השמחה הגדולה במצוה, דכל מצוה ומצוה שתזדמן לו דורא (מתנה) הוא דשדיר (ששלח) ליה קודשא בריך הוא, ולפי רום השמחה יגדל שכרו, וכן גילה הרב החסיד המקובל מוהר"ר יצחק אשכנזי זצ"ל (האר"י הק' זי"ע) לאיש סודו, שכל מה שהשיג שנפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש, בשכר שהיה שמה בעשיית כל מצוה שמחה גדולה לאין תכלית, ואמר שהיינו דכתבי (דברים מה, כז) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, פירוש מרוב כל - מכל מיני תענוג שבעולם, ומכל זהב ופז רב ואבנים טובות ומרגליות, ויה"ר שנזכר כולנו יחד במהרה לאור גדול זה אכי"ר.

יד שבט תש"פ, יומא דהילולא ה"ט"ו
של מוריני הגה"צ בעל מתוק מדבש וצוק"ל

מכון "מתוק מדבש"

הכניסה בקודש, רק בשמחה

סֵלוּ לְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, לְהֵהוּא דְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, וּמֵאֵן אִיהוּ הֵהוּא
רְקִיעַ טָמִיר וְגִיזוּ דְקִימָא עַל גְּבֵי חֵיזְתָא, דְּאִיהוּ רֹכֵב בְּעֶרְבוֹת.

וְעֲלִזוּ לְפָנָיו, מִלְּפָנָיו לָא כְּתִיב, אֱלֹא לְפָנָיו, דְּהָא לִית מֵאֵן
דִּינְדַע בֵּיה פְּלוֹם, אֲבָל לְפָנָיו, מֵאֵן דְּעִיִּיל לְקַמֵּיה דְּהָא
רְקִיעַ אֲצִטְרִיךְ לְמִיעַל בְּחֻדְוָה וְלֹא בְּעֲצִיבוּ כָּלִל, בְּגִין דְּהָא
רְקִיעַא גְּרִים, דְּתַמְן לָא שְׂרִיא עֲצִיבוּ וְרוּגְזָא כָּלִל, דְּהָא תַמְן
כִּלְא אִיהוּ בְּחֻדְוָה.

מתוק מדבש

הכניסה בקודש, רק בשמחה, בו יבואר שענין השער והפתח לעבודת
שמים היא מדת השמחה.

(מקור המאמר צהר פר' תרומה דף קסה ע"א, וצניאורינו כרך 1 עמ' תסו-תסח)

סֵלוּ לְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת פִּירוּשׁוֹ שֶׁתִּשְׁבַּחוּ לְהֵהוּא דְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, וְשׁוֹאֵל וּמֵאֵן
אִיהוּ וּמִי הוּא, וְאָמַר הֵהוּא רְקִיעַ טָמִיר וְגִיזוּ דְקִימָא עַל גְּבֵי
חֵיזְתָא אוֹתוֹ הֶרְקִיעַ הַסְּתוּם וְגִנּוּזוֹ הַעוֹמֵד עַל גְּבֵי הַחֵיזוֹת הַק', וְהִינּוּ [סְפִירָת]
הַבֵּינָה דְּאִיהוּ רֹכֵב בְּעֶרְבוֹת שֶׁהוּא רוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַתְּפָאֵרָה.

וּמִשְׁכִּי וְעֲלִזוּ לְפָנָיו וּמִדִּיִּיק כִּי מִלְּפָנָיו לָא כְּתִיב שֶׁאֵז הִיָּה מִשְׁמַע מִלְּפָנָיו
וְלִמְעַלָּה מִהֲבִינָה שֶׁהִיא הַחֲכֵמָה, אֱלֹא לְפָנָיו שֶׁהוּא סוּד הַבֵּינָה, דְּהָא
לִית מֵאֵן דִּינְדַע בֵּיה פְּלוֹם כִּי אֵין מִי שִׁידַע בַּחֲכֵמָה שׁוּם יִדְעָה וְהַשְׁגָּה,
אֲבָל לְפָנָיו שֶׁהִיא הַבֵּינָה מֵאֵן דְּעִיִּיל לְקַמֵּיה דְּהָא רְקִיעַ אֲצִטְרִיךְ לְמִיעַל
בְּחֻדְוָה וְלֹא בְּעֲצִיבוּ כָּלִל מִי שֶׁנִּכְנַס לְפָנָיו זֶה הֶרְקִיעַ צִרִיךְ לִיכַנֵּס בְּשִׂמְחָה
וְלֹא בְּעֲצוּבוֹת כָּלִל כִּי הַבֵּינָה הִיא בַעֲלַת הַשְּׂמֵחָה, בְּגִין דְּהָא רְקִיעַא גְּרִים
לְפִי שׁוּזָה הֶרְקִיעַ גּוֹרֵם שֶׁהַעֲבוּדָה אֵלָיו תְּהִיָּה בְּשִׂמְחָה, דְּתַמְן לָא שְׂרִיא עֲצִיבוּ
וְרוּגְזָא כָּלִל כִּי שֶׁם אֵינּוּ שׁוֹרָה עֲצוּבוֹת וְכַעַס כָּלִל, דְּהָא תַמְן כִּלְא אִיהוּ
בְּחֻדְוָה כִּי שֶׁם הַכֹּל הוּא בְּשִׂמְחָה, לְכֵן כְּתוּב וְעֲלִזוּ לְפָנָיו.

וְעַל דָּא כְּהֵן גְּדוּל דְּקַיִמָא לְקַמְיָה, לֹא הוּה עָאל לְבִי קְדָשָׁא
 בַּר בְּחֻדְוָה, וְלֹא חֻזָּא חֻדְוָה, דְּהָא אֲתֵרָא גְרִים, וְעַל דָּא
 כְּתִיב (s p se) עֲבַדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה, בְּאוֹ לִפְנֵי בְרַנָּה, דְּהָא
 אֶצְטְרִיף דְּלֹא לֹא חֻזָּא בְּה עֲצִיבוּ.

העבודה בשמחה. כסא להשראת השכינה

וְשִׂמְחַתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, דָּא אִיהוּ בְּכּוּס שְׁל בְּרַכָּה, כִּד
 בְּרִיף בַּר נֶשׁ בְּכּוּס שְׁל בְּרַכָּה, אֶצְטְרִיף לְמַחְדֵי וְלֹא חֻזָּא

מתוק מדבש

וְעַל דָּא כְּהֵן גְּדוּל דְּקַיִמָא לְקַמְיָה ועל כן כהן גדול העומד לפני הבינה
 בקדש הקדשים, לֹא הוּה עָאל לְבִי קְדָשָׁא בַּר בְּחֻדְוָה לא היה נכנס
 בקדש אלא בשמחה, וְלֹא חֻזָּא חֻדְוָה והיה צריך להראות שם שמחה, דְּהָא
 אֲתֵרָא גְרִים כי המקום גורם שצריך להיות שם בשמחה, וְעַל דָּא כְּתִיב ועל
 זה כתוב עֲבַדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה בְּאוֹ "לִפְנֵינוּ" בְּרַנָּה פי' לפני הבינה
 היה צריך לבוא ברננה, דְּהָא אֶצְטְרִיף דְּלֹא לֹא חֻזָּא בְּה עֲצִיבוּ כי היה
 צריך להזהר שלא להראות בה עצבות כלל.



העבודה בשמחה, כסא להשראת השכינה, יתבאר בו שהשמחה של
 מצוה צריכה להיות בפנימיות הלב, ואף להראותה כלפי חוץ.

(מקור המאמר צוהר פרי' מרומה דף קס"ג ע"ג וצנז'אוריטו כרך ז עמ' תקס)

וְשִׂמְחַתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, דָּא אִיהוּ בְּכּוּס שְׁל בְּרַכָּה זה נאמר
 בכוס של ברכה, שעי"ז ממשיך האדם שמחת הבינה למלכות [השכינה]
 הנקראת כוס של ברכה, כי כִּד בְּרִיף בַּר נֶשׁ בְּכּוּס שְׁל בְּרַכָּה כשהאדם
 מברך ברכת המזון על כוס של ברכה, אֶצְטְרִיף לְמַחְדֵי צִירָן לשמוח בפנימיות

חֲדוּהָ וְלֹא עֲצִיבוּ כָּלֵל, כִּי כִּיּוֹן דְּנִטִּיל בְּרַ נֶשׁ פּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה,
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאִים עַל גְּבִיּה, וְאִיהוּ אֲצִטְרִיךְ לְאֲעֻטְפָּא
רִישִׁיּה בְּחֲדוּהָ.

העסק בסוד תורה משמח את האדם

וַיִּינן יִשְׁמַח לְבַב אָנוּשׁ (מהללס קד טו), דָּא יִינָא דְאֹרִינִיָּא, דְּהִכִּי
סְלִיק יִינן כְּחוּשְׁבֵּן סוּד, וּמָה יִינן צְרִיךְ לְמַהוּי סְתִים

מתוק מדבש

לבו, וְלֹאֲחֻזָּא חֲדוּהָ וגם צריך להראות שמחה בחוץ, וְלֹא עֲצִיבוּ כָּלֵל
ולא יהיה בעצבות כלל ויסיר הדאגות מלבו כדי שלא יהיה חלק לחיצונים
בברכת המזון, כִּי כִּיּוֹן דְּנִטִּיל בְּרַ נֶשׁ פּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה כִּיּוֹן שֶׁאֲדָם לֹקַח
הכוס של ברכה בידו, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאִים עַל גְּבִיּה הקב"ה עומד
עליו, ולא רק לפניו כמו בשעת האכילה, לכן וְאִיהוּ אֲצִטְרִיךְ לְאֲעֻטְפָּא
רִישִׁיּה בְּחֲדוּהָ הוּא צְרִיךְ לַעֲטוּף רֵאשׁוּ בְּשִׁמְחָה, כְּדִי שִׁיּהִי כֹסָא לְהִשְׁרָאָת
השכינה העומדת עליו.



הַעֲסֵק בְּסוּד תּוֹרָה מְשַׁמַּח אֶת הָאָדָם, יִתְפָּרֵשׁ בּוֹ גּוּדֵל עֲנִין הַלְמוּד בַּחֲלָק
הַסּוּד שְׁבַת־תּוֹרָה, שְׁבַכְחָה לְשִׁמְחָה אֶת הָאָדָם.

(מקור המאמר זוהר פר' פנחס דף רעו ע"ג נרע"מ, וצנזאוריו כרך יד עמ' נח)

וַיִּינן יִשְׁמַח לְבַב אָנוּשׁ וְאָנוּשׁ זֶה [מְלֹאךְ] מִט"ט, וַיִּינן דָּא יִינָא דְאֹרִינִיָּא
זֶהוּ יִינָה שֶׁל תּוֹרָה שֶׁהִיא סוּדוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהֵם מְשַׁמְחִים אֶת הָאָדָם, וְזֶהוּ
תְּכֵלִית חַיִּי הָאָדָם שִׁיעֶסוּק בְּתוֹרָה וּבְסוּדוֹתֶיהָ, (ה"ג סג"ל) דְּקִתִּיב (משל ע ט ה)
לְכוּ לְחַמּוּ בְּלַחֲמֵי הוּא רֵמֵז עַל לַחֲמָה שֶׁל תּוֹרָה דִּהִינּוּ נִגְלָתוֹת הַתּוֹרָה, וְשִׁתּוּ
כִּיּוֹן מְסַכְתִּי הוּא רֵמֵז עַל יִינָה שֶׁל תּוֹרָה שֶׁהִיא סוּדוֹת הַתּוֹרָה, דְּהִכִּי סְלִיק
יִינן כְּחוּשְׁבֵּן סוּד כִּי יִינן עוֹלָה שְׁבַעִים כַּמְסַפֵּר סוּד, וְאִמֵּר וּמָה יִינן צְרִיךְ

וְחַתִּים דְּלֹא יִתְנַסֵּף לְעִבּוּדָה זָרָה, אוֹף הָכִי צָרִיף לְמַהוּי סְתִים
וְחַתִּים סוּד דְּאוֹרֵייתָא וְכָל רִזִין דִּילָהּ, וְלֹא אֲשַׁתְקִיין אֶלָּא לִירֵאִיו.

שמחה מזומנת מלמעלה להקורא ק"ש בכונה

אֲשַׁפְחֲנָא בְּסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סְבָא, פֶּל מֵאן דְּמַיִיחַד יְחוּדָא
דָּא בְּכָל יוֹמָא, חֲדוּרָה זְמִינָא לִיה מְלַעֲיִלָא, מְרָזָא
דְּאַתְוֹן אֲלִין, ש"מ מְהַאי סְטְרָא, א"ח מְהַאי סְטְרָא, וּמְצַרְף

מתוך מדבש

לְמַהוּי סְתִים וְחַתִּים דְּלֹא יִתְנַסֵּף לְעִבּוּדָה זָרָה וּמַה יֵין צָרִיךְ לְשׁוּמְרו
שִׁיחִיה סְתוּם וְחַתוּם שְׁלֹא יִתְנַסֵּךְ עַל יַדֵי גוֹי לְעִבּוּדָה זָרָה, אוֹף הָכִי צָרִיף
לְמַהוּי סְתִים וְחַתִּים סוּד דְּאוֹרֵייתָא וְכָל רִזִין דִּילָהּ כְּמוֹ כֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת
סְתוּם וְחַתוּם סוּד הַתּוֹרָה בְּכַלּוֹת, וְכָל הַרְזִין שְׁלֵה בַּפְּרִטוֹת, וְצָרִיךְ שְׁמִירָה
מְלוּסְרוֹ לְמִי שְׁאִינוּ רֵאוּי, (ס"ג ה"מ"ק) דְּלֹא אֲשַׁתְקִיין אֶלָּא לִירֵאִיו שְׁאִין
יֵינָה שֶׁל תּוֹרָה נִשְׁקָה וְנִמְסָר אֶלָּא לִירֵאִיו, כְּמ"ש סוּד ה' לִירֵאִיו.



שמחה מזומנת מלמעלה להקורא ק"ש בכונה, יבואר בו סגולת ומעלת
הקורא קריאת שמע בכונה, שיוזכר להשפעת מדת השמחה מלמעלה.

(מקור המאמר זהו פר' פנחס דף ל"ו ע"ב, ונציאונו כן יד עמ' ש"מ)

אֲשַׁפְחֲנָא בְּסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סְבָא מִצַּאתִי בְּסַפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא סְבָא,
כִּי פֶּל מֵאן דְּמַיִיחַד יְחוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא כֹּל מִי שְׁמִיִּיחַד
יְחוּדֵי זֶה בְּכָל יוֹם, דְּהֵיִינוּ שְׁקוּרָא קְרִיאתֵי שְׁמַע בְּכוּנָה כְּרֵאוּי, חֲדוּרָה זְמִינָא לִיה
מְלַעֲיִלָא שְׁמַחָה מְזוּמְנַת לוֹ מִלְּמַעְלָה, מְרָזָא דְּאַתְוֹן אֲלִין מְסוּד אֵלוֹ הַאֲוִתִּיוֹת,
דְּהֵיִינוּ ש"מ מְהַאי סְטְרָא ש"מ מִן שְׁמ"ע מְצַד זֶה מִתְחִילַת הַפְּסוּק, א"ח
מְהַאי סְטְרָא א"ח מִן אַח"ד מְצַד זֶה מְסוּף הַפְּסוּק, וּמְצַרְף אֲתוֹן וּמְצַרְף

אתוון לַמִּפְרַע (שְׂדֵי) שְׂרִי, וּבְמִישֵׁר (חַיִּים) סִיִּים, וְסִימֵן אֲשַׁמַּח,
 דְּכָתִיב (תהלים קד לד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בֵּיהו"ה מִמָּשׁ, דָּא יְחוּדָא קְדִישָׁא,
 וְשִׁפִּיר אֵיהּוּ, וְהָכִי הוּא בְּסִפְרָא דְחֲנוּךְ, דְּאָמַר כִּי הָאִי גְוֹנָא,
 דְּמֵאן דְּמֵיחַד יְחוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא, חֲדָנָה זְמִינָא לִיהּ מְלַעֲיָלָא.

יין השמחה דכוס של ברכה. בבחינת אשכולות השכינה

יין דכוס דברכה עליה אתמר (תהלים קד טו) ייין ישמח ללב אנוש,

מתוק מדבש

אותיות אלו באופן זה, לַמִּפְרַע שְׂרִי מתחיל לחבר האותיות למפרע, דהיינו מתחיל מא' דאחד שבסוף הפסוק, ואחר כך את ש' של שמע שבתחילת הפסוק, וּבְמִישֵׁר סִיִּים אבל ב' אותיות מ"ח מסיים ביושר, דהיינו תחילה המ' של שמע שבתחילת הפסוק, ואח"כ את ח' של אחד, וְסִימֵן אֲשַׁמַּח שיוצא מהם מלת אשמח, דְּכָתִיב כלומר שזוכה למש"כ אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בֵּיהו"ה דהיינו בה' מִמָּשׁ, דָּא יְחוּדָא קְדִישָׁא זהו יחוד קדוש, וְשִׁפִּיר אֵיהּוּ ויפה ונכון הוא. וְהָכִי הוּא בְּסִפְרָא דְחֲנוּךְ וכך כתוב בספרו של חנוך, דְּאָמַר כִּי הָאִי גְוֹנָא שאמר כעין זה, דהיינו דְּמֵאן דְּמֵיחַד יְחוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא כי מי שמייחד יחוד זה בכל יום, חֲדָנָה זְמִינָא לִיהּ מְלַעֲיָלָא שמחה מזומנת לו מלמעלה.



יין השמחה דכוס של ברכה, בבחינת אשכולות השכינה, יתפרש בו ביאור מאמר הכתוב שקיום המצות משמחות את לב האדם.

(מקור המאמר נמקונו וזר מיקון כח דף עג ע"ג, ונצילאויו כחן ג עמ' תלה)

יין דכוס דברכה יין של כוס של ברכה, שהיא יינה של השכינה הנקראת כוס של ברכה, עֲלֵיהּ אֲתַמַּר עליה נאמר ייין ישמח ללב אנוש כי

דְּתַמֵּן (שס יט ט) פְּקוּדֵי יְהו"ה יִשְׁרִים מְשֻׁמְחֵי לֵב, דְּאֵינּוֹן אֲשַׁכּוּלוֹת דִּילָה.

עבודת הקטרת להרבות שמחה בעולם

וְעֵילָא מְפֻלְהוּ קְטָרְת, דְּאִיהוּ שְׁלִים מְפֻלָּא, וְלֹא אֲתִיָּא לָא עַל חֲטָא וְלֹא עַל אֲשָׁם וְלֹא עַל עוֹן, אֶלְא עַל שְׂמֻחָה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (משלי כו ט) שְׂמֵן וּקְטָרֶת יִשְׂמַח לֵב, וְהָא אוּקְמוּהָ.

מתוק מדבש

זהו יין ושפע של ברכה, דְּתַמֵּן כי על זה נאמר פְּקוּדֵי יְהו"ה יִשְׁרִים מְשֻׁמְחֵי לֵב שזה נאמר על המצות שמקיימים על כוס של ברכה כמו קידוש וברכת המזון, דְּאֵינּוֹן אֲשַׁכּוּלוֹת דִּילָה שהמצות הם אשכולות של השכינה.



עבודת הקטרת להרבות שמחה בעולם, יבואר בו רוממות ושלמות ענין הקטרת שבאה להרבות השמחה בעולם.

(מקור המאמר מהר פ"ו ויקרא דף י"א ע"א, ונצטטונו כנ"י עמ' קטז)

וְעֵילָא מְפֻלְהוּ קְטָרְת, דְּאִיהוּ שְׁלִים מְפֻלָּא ולמעלה מכל הקרבנות היא הקטרת לפי שהיא שלימה מכולם, וְלֹא אֲתִיָּא לָא עַל חֲטָא וְלֹא עַל אֲשָׁם וְלֹא עַל עוֹן אֶלְא עַל שְׂמֻחָה ואינה באה לא על חטא ולא על אשם ולא על עון אלא על שמחה, כלומר שבאה להרבות שמחה בעולם לפי שהיא מתקנת בבינה שהיא עולם השמחה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר כמו שנאמר שְׂמֵן וּקְטָרֶת יִשְׂמַח לֵב (פ"י ריח שמן אפרסמון וריח הקטרת, משמחין לב בני אדם), וְהָא אוּקְמוּהָ וכבר העמידו כן החברים.



עבודת ה' בשמחה מתחברת עם השכינה

שְׂמֵחָה דָּא פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל, וְשְׂמֵחָה הָא אוֹקְמוּהָ, פְּדַכְתִּיב (ישעיה
 נב ט) פִּי בְשִׂמְחָה תִּצְאוּ וְגו', וְזִמְיִנִין יִשְׂרָאֵל לְנִפְקָא מִן
 גְּלוּתָא בְּהַאי שְׂמֵחָה, וּמֵאֵן אִיהִי, פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל, וְעַל דָּא עֲבָדוּ
 אֶת יְהו"ה בְּשִׂמְחָה, כְּמָה דְכְּתִיב (ויקרא טו ג) בְּזֵאת יָבֵא אֲהֲרֹן אֶל
 הַקֹּדֶשׁ, וְכֹלֵא חַד.

מתוק מדבש

עבודת ה' בשמחה מתחברת עם השכינה, יתבאר בו שמדת השמחה
 היא ממש בחינת השכינה הקדושה.

(מקור המאמר ספר פ' ויקרא דף ט ע"ג, וצילאונו כן י עמ' פג)

שְׂמֵחָה דָּא פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל שמחה נקראת כנסת ישראל שהיא השכינה, וְשִׂמְחָה
 הָא אוֹקְמוּהָ ושמחה הרי כבר ביארו החברים שהיא השכינה פְּדַכְתִּיב
 פִּי בְשִׂמְחָה תִּצְאוּ וְגו' שפירושו וְזִמְיִנִין יִשְׂרָאֵל לְנִפְקָא מִן גְּלוּתָא
 בְּהַאי שְׂמֵחָה שעתידיים ישראל לצאת מן הגלות בזו השמחה, וּמֵאֵן אִיהִי,
 כְּנִסַת יִשְׂרָאֵל ומי היא השמחה, ואמר היא השכינה, וְעַל דָּא ועל זה נאמר
 עֲבָדוּ אֶת יְהו"ה בְּשִׂמְחָה ר"ל שלא יהיה העבודה אל השם הוי"ה שהוא
 [בחינת] התפארת בלי כניסתו עם המלכות, שח"ו זה מפריד אלוף וחייב מיתה,
 אלא ייחד את התפארת הנקרא הוי"ה עם המלכות [השכינה] הנקראת שמחה,
 כְּמָה דְכְּתִיב כמו שנאמר בְּזֵאת יָבֵא אֲהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ פִּי במדת המלכות
 הנקראת זאת, יבא אל הקדש שהוא [בחינת] התפארת, וְכֹלֵא חַד בין "שמחה"
 בין "זאת" הכל הוא ענין אחד של כנויי השכינה.



העבודה בשלימות היא רק בשמחה

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר (סהלס ק ג) עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה וְגו',
עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה, הִכִּי אוֹלִיפְנָא, דְּכָל פּוֹלְחָנָא
דְּבַעֵי בַר נֶשׁ לְמַפְלַח לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, בְּעֵי בְּחִדּוּתָא בְּרַעוּתָא
דְּלָפָא, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח פּוֹלְחָנִיה בְּשְׁלִימוֹ.

וְאִי תִימָא פּוֹלְחָנָא דְקַרְבְּנָא הִכִּי הוּא, לָא אֶפְשָׁר, דְּהָא הוּא
בַר נֶשׁ דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה, עַל פְּקוּדָא דְאוֹרִיָּתָא,

מתוק מדבש

העבודה בשלימות היא רק בשמחה, בו יורחב ענין העבודה שבלב זו תפלה שצריכה להיות בשמחה, ולהיפך מזה נחשבת ח"ו כגוף בלא נשמה.

(מקור המאמר מהר פ"ו וקל"א דף ט"ז-ט"ב, וצנזאריטו כרך י עמ' עט-פ"א)

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר התחיל לפרש מש"כ עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה
באו לפניו ברננה, ומפרש עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה, הִכִּי אוֹלִיפְנָא
כך למדנו, דְּכָל פּוֹלְחָנָא דְבַעֵי בַר נֶשׁ לְמַפְלַח לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא כִּי
כל עבודת התפלה שצריך האדם לעבוד להקב"ה, בְּעֵי בְּחִדּוּתָא בְּרַעוּתָא
דְּלָפָא צריכה להיות בשמחה וברצון הלב, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח פּוֹלְחָנִיה בְּשְׁלִימוֹ
כדי שתהיה עבודתו בשלימות, כלומר שתהיה תפלתו מעמקי הלב והנפש
המשתתפת עם הגוף, ואם אין תפלתו בשמחה היא תפלה בלא כונה, שהיא
כגוף בלא נשמה.

וְאִי תִימָא פּוֹלְחָנָא דְקַרְבְּנָא הִכִּי הוּא ואם תאמר שגם עבודת הקרבן,
דהיינו מי שמקריב קרבן חטאת על חטאו, גם עבודה זו צריכה להיות
בשמחה, ואמר לָא אֶפְשָׁר דבר זה אי אפשר להביא קרבן חטאת בשמחה,
דְּהָא הוּא בַר נֶשׁ דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה כִּי זֶה הָאִישׁ שֶׁעֵבֵר עַל
מצות קונו, דהיינו עַל פְּקוּדָא דְאוֹרִיָּתָא שֶׁעֵבֵר עַל מִצְוַת הַתּוֹרָה, וְתָב לְקַמִּי

וְתָב לְקָמִי דְמֵאֲרִיָּה, בְּמֵאֵן אֲנִפִּין יְקוּם קָמִיָּה, הָא וְדָאֵי בְרוּחַ
תְּבִירָא בְרוּחַ עֲצִיב, אֵן הוּא שְׂמָחָה אֵן הוּא רְנָנָה.

אַלְא תַמְן תְּנִינָן, הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּחֻטֵי קָמִי מֵאֲרִיָּה, וְעֵבֵר עַל
פְּקוּדוּי, וְאֵתִי לְקִרְבָּא קִרְבָּנָא וְלִתְקִנָּא גְרָמִיָּה, בְרוּחַ תְּבִירָא
בְרוּחַ עֲצִיבָא בְּעֵי לְאִשְׁתַּפְּחָא, וְאֵי בְכִי, שְׂפִיר מְפֻלָּא, הָא שְׂמָחָה
הָא רְנָנָה לָא אִשְׁתַּפַּח.

אַלְא בְּמֵאִי אִתְתַּקֵּן, בְּהִנְהוּ פְּהֵנִי וְלִיּוֹאֵי, דְּהָא אֵינוּן אֲשְׁלִימוּ
שְׂמָחָה וְרְנָנָה בְּגִינְיָה.

מתוק מדבש

דְּמֵאֲרִיָּה וּשְׁב לַפְנֵי קוּנו, בְּמֵאֵן אֲנִפִּין יְקוּם קָמִיָּה בְּאִיזָה פְּנִים יְקוּם לַפְנֵי,
הָא וְדָאֵי בְרוּחַ תְּבִירָא בְרוּחַ עֲצִיב הֵרִי וְדָאֵי שְׂצִירָךְ לַעֲמוּד לַפְנֵי בְרוּחַ
נִשְׁבְּרָה וּבְרוּחַ עֲצוּבָה, כִּי בְכַדִּי שְׁתֻּשׁוּבְתוּ תִּהְיֶה מְקוּבַלְת צִירָךְ הָאֲדָם לְהִיּוֹת
בְּהַכְנַעָה וּבְחֵרְטָה עַל הָעֵבֵר, אִם כֵּן אֵן הוּא שְׂמָחָה אֵן הוּא רְנָנָה אִיפֵה
הִיא הַשְּׂמָחָה וְאִיפֵה הִיא הַרְנָנָה שְׂצִירָךְ לְהִיּוֹת בַּעַת הַקְּרַבְת הַקְּרַבָּן.

אַלְא תַמְן תְּנִינָן אֵלָא לַמְדֵנוּ שֵׁם בְּכַרִּיָּתָא, הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּחֻטֵי קָמִי
מֵאֲרִיָּה וְעֵבֵר עַל פְּקוּדוּי זֶה הָאֲדָם שְׁחֻטָא לַפְנֵי קוּנו וְעֵבֵר עַל מְצוּתוּי,
וְאֵתִי לְקִרְבָּא קִרְבָּנָא וּבָא לְהַקְרִיב קְרַבָּן חֻטָּאֲתוּ, וְלִתְקִנָּא גְרָמִיָּה וְלִתְקֵן אֵת
עֲצָמוּ מִמָּה שְׁנַפְגָּם בְּחֻטָּאִי, בְרוּחַ תְּבִירָא בְרוּחַ עֲצִיבָא בְּעֵי לְאִשְׁתַּפְּחָא
הוּא צִירָךְ לְהִיּוֹת בְרוּחַ נִשְׁבְּרָה וּבְרוּחַ עֲצוּבָה, וְאֵי בְכִי שְׂפִיר מְפֻלָּא וְאִם
הוּא בּוֹכָה הוּא טוֹב מִן הַכֵּל, אִם כֵּן הָא שְׂמָחָה הָא רְנָנָה לָא אִשְׁתַּפַּח
הֵרִי שְׂמָחָה וְהֵרִי רְנָנָה לָא נִמְצָא בּוּ.

אַלְא בְּמֵאִי אִתְתַּקֵּן אֵלָא בְּמָה נִתְקֵן הַשְּׂמָחָה וְהַרְנָנָה שְׂצִירָכִים לְהִיּוֹת בַּעֲבוּדַת
הַקְּרַבָּן, וְאִמֵר שְׁהֵם נִתְקֵנִים בְּהִנְהוּ פְּהֵנִי וְלִיּוֹאֵי עַל יְדֵי הַכְּהָנִים וְהַלּוּיִם,
דְּהָא אֵינוּן אֲשְׁלִימוּ שְׂמָחָה וְרְנָנָה בְּגִינְיָה כִּי הֵם מְשֻׁלְּמִים אֵת הַשְּׂמָחָה
וְהַרְנָנָה בְּשִׁבְלוּ.

שְׂמֵחָה בְּכֹהֵנָא אֲתֵקְיִים, בְּגִין דְּהוּא רְחִיקָא מִן דִּינָא תְּדִיר,
 וְכֹהֵנָא בְּעֵי לְאִשְׁתַּכְּחָא תְּדִיר בְּאַנְפִּין נְהִירִין, חֲדָאן יִתִיר
 מִכָּל עֲמָא, דְּהָא פְתָרָא דִּילֵיהּ גָּרִים.

רְנַנְה בְּלִיּוֹאֵי, וְהָכֵי הוּא, דְּהָא לִיּוֹאֵי מְשַׁתְּפְּחֵי עַל שִׁיר לְעֲלָמִין,
 כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ.

וְאַלִּין קְיִימִין עֲלֵיהּ, וּבִיָּה אֲשַׁתְּלִים פּוּלְחָנָא לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא,
 פְּהֶנָּא קְאִים עֲלֵיהּ, וְכוּוֹן מִלִּין בְּחֲדוּוֹתָא בְּרַעוּתָא, לִיְחֲדָא
 שְׂמָא קְדִישָׁא פְּדָקָא יָאוּת, וְלִיּוֹאֵי בְּשִׁיר, פְּדִין פְּתִיב, דְּעוּ פִי

מתוק מדבש

ומפרש שְׂמֵחָה בְּכֹהֵנָא אֲתֵקְיִים השמחה מתקיימת על ידי הכהן, בְּגִין דְּהוּא
 רְחִיקָא מִן דִּינָא תְּדִיר לפי שהוא רחוק תמיד מן הדין כי שורשו
 במדת החסד, עד שגם שחיטת הקרבן, היה זר שוחט, וְכֹהֵנָא בְּעֵי לְאִשְׁתַּכְּחָא
 תְּדִיר בְּאַנְפִּין נְהִירִין חֲדָאן יִתִיר מִכָּל עֲמָא וכהן צריך להיות תמיד בפנים
 מאירות ושמחות יותר מכל שאר העם, דְּהָא פְתָרָא דִּילֵיהּ גָּרִים כי הכתר
 שלו שהוא מדת החסד, שבו אחוזים הכהנים גורם לו השמחה, כי החסד מקבל
 תמיד מדת השמחה [מבחינת] הבינה.

וממשיך דבריו ואמר כי רְנַנְה בְּלִיּוֹאֵי הרננה מתקיימת על ידי הלויים, וְהָכֵי
 הוּא וכך ראוי להיות, דְּהָא לִיּוֹאֵי מְשַׁתְּפְּחֵי עַל שִׁיר לְעֲלָמִין כי
 הלויים נמצאים לעולם על השיר ועי"ז היו ממתקים את דיני הגבורה כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ כמו שביארו החברים במקום אחר.

וְאַלִּין קְיִימִין עֲלֵיהּ ואלו הכהנים והלויים עומדים על הקרבן, וּבִיָּה אֲשַׁתְּלִים
 פּוּלְחָנָא לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא ועל ידי הקרבת הקרבן נשלמת העבודה
 להקב"ה, כי פְּהֶנָּא קְאִים עֲלֵיהּ וְכוּוֹן מִלִּין בְּחֲדוּוֹתָא בְּרַעוּתָא הכהן עומד
 על הקרבן ומכוין דברים בשמחה וברצון, לִיְחֲדָא שְׂמָא קְדִישָׁא פְּדָקָא יָאוּת
 כדי לייחד את שם הקדוש כראוי להיות, וְלִיּוֹאֵי בְּשִׁיר והלויים בשיר, פְּדִין פְּתִיב

יהו"ה הוא אלהי"ם, דָּא הוא קָרְבֵן, לְקָרְבָא רַחֲמֵי בְּדִינָא
וּמִתְבַּסֵּם כֻּלָּא.

הַשְׂתָּא דְלֹא אֲשַׁתְּפַח קָרְבָנָא, מֵאֵן דְחָטִי קָמִי מְאָרִיָּה, וְתָב
לְגַבִּיָּה, וְדָאִי בְּמִרְרוֹ דְנִפְשָׁא בְּעַצִּיבוּ בְּכִכְיָה בְּרוּחַ
תְּבִירָא, הֵיאֲךָ אוּקִים שְׂמַחָה וְרַנְנָה, הָא לֹא אֲשַׁתְּפַחוּ גַבִּיָּה.

אַלָּא הֵכִי אוּקְמוּהָ, דְתוֹשְׁבֵתָן דְמְאָרִיָּה, וְחֲדוּתָא דְאוּרִייתָא,
וְרַנְנָה דְאוּרִייתָא, דָּא הוא שְׂמַחָה וְרַנְנָה.

מתוק מדבש

על זה נאמר דְעוּ פִי יְהו"ה הוא אלהי"ם, דָּא הוא קָרְבֵן לְקָרְבָא רַחֲמֵי
בְּדִינָא זהו קרבן לקרב רחמים בדין, וּמִתְבַּסֵּם כֻּלָּא ואז הכל מתבסם ונמתק, כי
השם הו"י"ה שהוא רחמים ממתיק את שם האלהי"ם שהוא דין, עד שמתהפך לרחמים.

ושאל הַשְׂתָּא עתה שבית המקדש חרוב, דְלֹא אֲשַׁתְּפַח קָרְבָנָא שאי אפשר
להקריב קרבן, מֵאֵן דְחָטִי קָמִי מְאָרִיָּה וְתָב לְגַבִּיָּה מי שחטא לפני
קונו ושב בתשובה אליו, וְדָאִי בְּמִרְרוֹ דְנִפְשָׁא בְּעַצִּיבוּ בְּכִכְיָה בְּרוּחַ
תְּבִירָא ודאי צריך להיות במרירות הנפש בעצבות ובככיה וברוח נשברה, אם
כֵּן הֵיאֲךָ אוּקִים שְׂמַחָה וְרַנְנָה איך מקיים שמחה ורננה הצריכים לעבודת
ה', כי תשובה היא אחת ממצות ה' שצריכים לקיימה בשמחה, ועיקר התשובה
היא לדאוג ולהתעצב על עונותיו, אם כן איך יכול האדם לקיים מצוה זו בשמחה,
הָא לֹא אֲשַׁתְּפַחוּ גַבִּיָּה הרי לא נמצאים שמחה ורננה עמו.

ומתרחץ ואמר אַלָּא הֵכִי אוּקְמוּהָ אלא כך פירשו החברים, דְתוֹשְׁבֵתָן דְמְאָרִיָּה
וְחֲדוּתָא דְאוּרִייתָא וְרַנְנָה דְאוּרִייתָא כי כשמשבח את קונו ושמח
בלימוד התורה ולומד את התורה ברינה, דָּא הוא שְׂמַחָה וְרַנְנָה זהו השמחה
והרננה הצריכים לעבודת ה', כלומר לעולם יהא אדם דואג בקרבו על עונותיו,
אבל בהיותו עוסק בשבחיו של מקום ובלימוד התורה אז צריך להיות בשמחה
ובניגון וקול ערב, ובוה מקיים שמחה ורננה בשמחת לבו בתורה.

העבודה במשכן כדי לשמח את ישראל

עַל יְדֵא דְכֶהֱנָא נְהָרִין בּוֹצִינִין בְּכֹלָא, עֵילָא וְתַתָּא, לְמַחְדֵי חֵידוּ, וְלֹאֲשַׁתְּכָחָא חֵידוּ בְּכֹל סְטְרִין בְּאֲדִלְקוּתָא דְבוֹצִינִין, דְּהָא תְּרִין אֲלִין עַל יְדֵא דְכֶהֱנָא, לֹאֲשַׁתְּכָחָא חֵידוּ בְּכֹל סְטְרִין, וְאֲלִין אֵינּוֹן, אֲדִלְקוּתָא דְבוֹצִינִין, וְקַטְרֵת, וְהָא אוֹקִימָנָא (משלי כו ט) שְׁמֹן וְקַטְרֵת יִשְׁמַח לֵב.

מתוק מדבש

העבודה במשכן כדי לשמח את ישראל, יתבאר בו שענין העבודות שבמשכן עוררו את מדת השמחה בכל העולמות.

(מקור המאמר נוסף פר' אמור דף פח ע"ג-פ"ג ע"א נרע"מ, ונציאורינו כן יא' עמ' תיד)

עַל יְדֵא דְכֶהֱנָא נְהָרִין בּוֹצִינִין בְּכֹלָא עֵילָא וְתַתָּא עַל יְדֵי הַכֹּהֵן אִישׁ הַחֹסֵד הָיוּ מְאִירִים הַנְּרוֹת בְּכֹל מְקוֹם בֵּין לַמַּעֲלָה בְּשֶׁבַע סְפִירוֹת [שֶׁל בְּחִינַת] הַתְּפָאֵרָה וּבֵין לַמַּטֵּה בַּמְנוּרָה עֲצֻמָּה שֶׁהִיא סוּד הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת בַּת שֶׁבַע, וַיֵּאֱרָאוּ שֶׁבַע הַנְּרוֹת בְּשֶׁבַע סְפִירוֹת דְּמַלְכוּת, וְעַל יְדֵי זֶה לְמַחְדֵי חֵידוּ לְשִׂמְחָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּשִׂמְחַת הַבֵּינָה מִצַּד הַקְּטָרֵת, וְלֹאֲשַׁתְּכָחָא חֵידוּ בְּכֹל סְטְרִין בְּאֲדִלְקוּתָא דְבוֹצִינִין וּשְׂתַמְצָא הַשְּׂמִיחָה בְּכֹל הַצַּדִּים עַל יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת הַשְּׂמֹן וְהַדְּלֵקַת הַנְּרוֹת, דְּהָא תְּרִין אֲלִין עַל יְדֵא דְכֶהֱנָא כִּי אִלוּ הַשְּׁנַי דְּבָרִים דְּלִקְמִיָּה שֶׁהָיוּ בְּבַת אַחַת הָיוּ עַל יְדֵי הַכֹּהֵן, לֹאֲשַׁתְּכָחָא חֵידוּ בְּכֹל סְטְרִין כְּדֵי לְהַמְצֵא שְׂמִיחָה בְּכֹל הַצַּדִּים, כִּי הֵם מְעוֹרְרִים אֶת הַמְּשַׁכֵּת הַשְּׂפַע שֶׁמְבִיא שְׂמִיחָה בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, וְאֲלִין אֵינּוֹן, אֲדִלְקוּתָא דְבוֹצִינִין, וְקַטְרֵת וְאִלוּ הֵם, הַדְּלֵקַת הַנְּרוֹת וְקַטְרֵת, שֶׁהָיוּ בְּבַת אַחַת כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב בְּהִטִּיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת יְקַטְרִינָה, וְהָא אוֹקִימָנָא וְכִבְרֵי בִיאָרְנוּ עֲנִין זֶה עַל מָה שְׂכֵתוֹב שְׁמֹן וְקַטְרֵת יִשְׁמַח לֵב כִּי אֵין שְׂמִיחָה מְבַלְעָדֵי שְׁנֵיהֶם.



ההשגה והתגלות האלוקות לעתיד היא השמחה השלימה

אמר רבי יוחנן, לית לן לסתור מהימנותא דכלא, אלא לקיימא ליה, דהא אורייתא אסהידת עלוי, דהא אנן ידעין מהימנותא דצדיקיא וכסופא דלהון מאי היא, דכתיב (שיר ב ד) נגילה ונשמחה בך, ולא באכילה, נזכירה דודיד מין, והיא סעודתא דזמינין בה, יהא לן חולק למהני מנה, וזו היא השמחה והשחוק, ואלה תולדות יצחק, שיצחקו הצדיקים לעתיד לבוא, אברהם הוליד את יצחק, זכות הנשמה מוליד השחוק הזה והשמחה בעולם.

מתוק מדבש

ההשגה והתגלות האלוקות לעתיד היא השמחה השלימה, יבואר בו שענין השמחה האמיתית שלעתיד תהיה בזכות קיום המצות ומעשים הטובים בעולם הזה.

(מקור המאמר צהר פר' מולדות דף קלו ע"א נמדרש הנעלם, ונציאוטו כרך ג עמ' קפג)

אמר רבי יוחנן, לית לן לסתור מהימנותא דכלא אלא לקיימא ליה אין לנו לסתור אמונת כל ישראל שמאמינים שתהיה סעודה מבשר ודגים ויין טוב, כי כן הוא האמת דהא אורייתא אסהידת עלוי כי התורה מעידה על זה במש"כ ואכלתם לחמכם לשובע, דהא אנן ידעין מהימנותא דצדיקיא וכסופא דלהון מאי היא כי כבר אנו יודעים אמונת הצדיקים ותשוקה שלהם מה היא דכתיב נגילה ונשמחה בך, ולא באכילה, כמו כן נזכירה דודיד מין דהיינו מיינה של תורה ולא מין גשמי, והיא סעודתא דזמינין בה ואותה הסעודה שרוב העולם מזומנים לה, שתהיה כפשוטה מבשר ודגים ויין טוב, יהא לן חולק למהני מנה יהיה גם לנו חלק בה להנות ממנה, וזו ההתגלות אלקות היא השמחה והשחוק שיהיה לנו אז באותה הסעודה הגדולה שיעשה לנו הקב"ה, ועל זה רומז מש"כ ואלה תולדות יצחק יצחק פירוש שיצחקו הצדיקים לעתיד לבוא, ומש"כ אברהם הוליד את יצחק פירוש זכות הנשמה שזכתה בעולם הזה ע"י המצות ומעשים טובים, מוליד השחוק הזה והשמחה בעולם.

תועלת השמחה בכל מצב

יְדַעְתִּי פִּי אֵין טוֹב בָּם פִּי אִם לְשִׂמּוּחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיִּיו,
 יְדַעְתִּי פִּי אֵין טוֹב בָּם, בְּאֵינוֹן עוֹבְדִין דְּלֹא אֶתְעַבְדוּ
 בְּדָקָא יָאוֹת, פִּי אִם לְשִׂמּוּחַ בְּכָל מָה דִּיִּיתִי עָלוּי, וְלִמְיָהֵב הוֹדָאָה
 לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיִּיו.

דְּהָא אִי הוּוּא עוֹבְדָא גְרִים לִיה בִּישָׂא, בְּגִין הוּוּא דְרָגָא דְקָא
 מְמוֹנָא עָלוּי, אֵית לִיה לְמַחְדֵי בֵיה וְלֹאֻדָּאָה עָלִיה, דְּאִיהוּ
 גְרִים לִיה לְנַפְשִׁיה, וְאִיהוּ אֲזִיל בְּלֹא יְדִיעָא כְּצִיפְרָא דָא בְּגוּ קוֹסְטִירָא.

מתוק מדבש

תועלת השמחה בכל מצב, בו יתפרש שהשמחה וההודאה להש"ת בכל
 ענין הבא על האדם, היא העצה לישועה והצלה ממצבו העגום.

(מקור המאמר סהר פר' מקץ דף קס"ה ע"ג, וצ"ל אורכו כרך 7 עמ' קפ"א)

יְדַעְתִּי פִּי אֵין טוֹב בָּם פִּי אִם לְשִׂמּוּחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיִּיו (קבלת ג, יב)
 פירושו יְדַעְתִּי פִּי אֵין טוֹב בָּם דִּהֵיִינוּ בְּאֵינוֹן עוֹבְדִין דְּלֹא אֶתְעַבְדוּ
 בְּדָקָא יָאוֹת באותם המעשים שלא נעשו כראוי לכונת התיקון, ולכן אין עצה
 לאדם זה פִּי אִם לְשִׂמּוּחַ בְּכָל מָה דִּיִּיתִי עָלוּי שישמח ביסורים שיבואו
 עליו למרק עונותיו, וְלִמְיָהֵב הוֹדָאָה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא ולתת שבת והודאה
 להקב"ה, ומכאן ולהלאה ישתדל וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיִּיו.

ונותן טעם לדבריו ואומר דְּהָא אִי הוּוּא עוֹבְדָא גְרִים לִיה בִּישָׂא שאם
 אותו מעשה הרע שעשה גרם לו רע ועונש, הרי הוא בְּגִין הוּוּא דְרָגָא
 דְקָא מְמוֹנָא עָלוּי על ידי אותה המדרגה הממונה על אותו מעשה הרע שפיתתה
 אותו לחטוא, היא בעצמה עולה למעלה לקטרג עליו ואחר כך מביאה עליו
 פורענות, לכן אֵית לִיה לְמַחְדֵי בֵיה וְלֹאֻדָּאָה עָלִיה יש לו לשמוח ולהודות
 להקב"ה על העונש שבא בעונותיו, דְּאִיהוּ גְרִים לִיה לְנַפְשִׁיה לפי שהוא
 גרם לנפשו ע"י שנתפתה להיצר הרע, וְאִיהוּ אֲזִיל בְּלֹא יְדִיעָא והוא הלך

ההולך בדרכי השי"ת זוכה לשמחת הלב

רַבִּי חֵיִיא קָם לִילִיא חַד לְמַלְעֵי בְּאוּרִיִּיתָא, וְהוּה עֲמִיּה רַבִּי יוֹסִי
 זוּטָא דְהוּה רַבִּיא, פְּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר, (קהלת ט ז) לֶךְ אֲכוּל
 בְּשִׂמְחָה לַחֲמֶךְ וּשְׂתֵה בְּלֵב טוֹב יִינֶךְ, פִּי כְּבֹר רְצָה הָאֱלֹהִים אֶת
 מַעֲשֵׂיךְ, מֵאִי קָא חֲמָא שְׁלֵמָה דְאָמַר הָאִי קָרָא, אֲלֵא שְׁלֵמָה כֹּל
 מְלוֹי בְּחֻכְמָה הוּו, וְהָאִי דְאָמַר לֶךְ אֲכוּל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֶךְ, בְּשַׁעֲתָא
 דְּכֹר נֶשׁ אָזִיל בְּאוּרְחוּי דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַרְב

מתוך מדבש

בעולם בלא ידיעה שלא התבונן לדעת מה שנעשה ונפעל למעלה במעשיו,
 כְּצִיפְרָא דָּא בְּגוּ קוּסְטִירָא וּנְפֵל בִּיד הִיצֵר כְּצִפּוֹר הַזֶּה הַנוֹפֶלֶת בַּפַּח.



ההולך בדרכי השי"ת זוכה לשמחת הלב, יתפרש בו מי הוא הזוכה
 לשלום ומנוחת הנפש ושמחת הלב בעולם.

(מקור המאמר מהר פ' ואלף דף כט ע"א, וצנזאורינו כרך ה עמ' שג-טז)

רַבִּי חֵיִיא קָם לִילִיא חַד לְמַלְעֵי בְּאוּרִיִּיתָא רַבִּי חֵיִים קָם לִילֵה אַחַד
 לַעֲסוּק בְּתוֹרָה, וְהוּה עֲמִיּה רַבִּי יוֹסִי זוּטָא דְהוּה רַבִּיא וְהִיּה עֲמו
 רַבִּי יוֹסִי הִקְטֵן שְׁהִיָּה עַדִּיין יָלֵד, פְּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר הַתְּחִיל לַפְרֵשׁ מִשׁ"כ
 לֶךְ אֲכוּל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֶךְ וּשְׂתֵה בְּלֵב טוֹב יִינֶךְ פִּי כְּבֹר רְצָה הָאֱלֹהִים
 אֶת מַעֲשֵׂיךְ וּשְׁאֵל מֵאִי קָא חֲמָא שְׁלֵמָה דְאָמַר הָאִי קָרָא מֵה רָאָה
 שְׁלֵמָה שְׁאֵמַר פְּסוּק זֶה שְׁצִרִיךְ לֵאכּוּל הַלַּחֵם בְּשִׂמְחָה וּלְשִׁתוֹת הֵיין בְּלֵב טוֹב,
 וּמִתְרַן אֲלֵא שְׁלֵמָה כֹּל מְלוֹי בְּחֻכְמָה הוּו אֵלֵא כְּשִׁתְּדַקֵּךְ בְּדַבְרֵי שְׁלֵמָה
 תִּרְאָה שְׁכֵל דְּבִרְוֵי אִמְרָם בְּחֻכְמָה, וְהָאִי דְאָמַר זֶה שְׁאֵמַר לֶךְ אֲכוּל בְּשִׂמְחָה
 לַחֲמֶךְ כּוֹנְתוֹ הִיתָה, כִּי בְּשַׁעֲתָא דְּכֹר נֶשׁ אָזִיל בְּאוּרְחוּי דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּשַׁעֲתָא שְׁהָאֵדָם הוּלֵךְ בְּרַכּוּי שֶׁל הַקַּב"ה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַרְב

לִיה לְגַבְיָהּ, וְיַהֲיִב לִיה שְׁלוֹה וְנִיחָא, כְּדִין נְהַמָּא וְחַמְרָא דְאָכִיל
וְשְׂמִי בְחַדְוָה דְלִבָּא, כְּגִין דְקַדְשָׁא כְרִיף הוּא אֲתַרְעִי בְעוֹכְדוּי.

הַשְׂמֵחַ בַּשַּׁבָּת זוֹכֵה לְמֵאמֵר הַשְּׂכִינָה זֶה שְׁלִי הוּא
תָּא חֲזִי, כְּיֻמָּא דָּא דְשַׁבְּתָא, כְּעֵי כַר נֶשׁ לְמַחְדֵי בִימְמָא וּבְלִילֵיָא,
וּכְעֵי לְתַקְנָא פְתוּרָא, וְיַעֲבִיד חֵידוּ לְעִילָאִין וְתַתְּאִין [וכו.].
אִם אֵינִישׁ יַעוּל לְבִייתִיהּ בְּחַדְוָה, וְיַקְבֵּל אוֹשְׁפִיזִין בְּחַדְוָה,

מתוק מדבש

לִיה לְגַבְיָהּ וְיַהֲיִב לִיה שְׁלוֹה וְנִיחָא הַקְבִּיָּה מִקְרֵב אוֹתוֹ אֵלָיו וְנוֹתֵן לוֹ
שְׁלוֹה וּמְנוּחָה, כְּדִין נְהַמָּא וְחַמְרָא דְאָכִיל וְשְׂמִי בְּחַדְוָה דְלִבָּא וְאוֹ הַלֶּחֶם
שְׂאוּכָל וְהֵיִין שְׁשׂוּתָהּ הוּא בְּשִׂמְחַת הַלֵּב, כְּגִין דְקַדְוִשׁ כְּרִיף הוּא אֲתַרְעִי
בְעוֹכְדוּי לְפִי שֶׁהַקְבִּיָּה כָּבֵד נִתְרַצָּה בְּמַעֲשֵׂיו אוֹ הוֹתֵרָה לוֹ הַשְּׂמֵחָה כִּי בּוֹדֵאֵי
שׁוֹם דָּבָר לֹא יִטְרִידוּהוּ מֵעֲבוּדַת הַבוֹרָא אִף עַל פִּי שִׂישְׁמָה בַּלְחָמוֹ וְיִינוּ.



הַשְּׂמֵחַ בַּשַּׁבָּת זוֹכֵה לְמֵאמֵר הַשְּׂכִינָה זֶה שְׁלִי הוּא, יְבוֹאֵר כּוֹ שֶׁהַשְּׂכִינָה
הִקְיָ מַעֲיָדָה וּמְכַרְוֹת עַל הָאָדָם הַנִּכְנָס לְבֵיתוֹ בְּלֵיל שַׁבַּת קוֹדֵשׁ בְּשִׂמְחָה
וְהָאֵרַת פְּנִים, שְׂאִישׁ זֶה מִשְׁתַּיִךְ אֵלֶיהָ וּמִתְפָּאֵרַת כּוֹ.

(מקור המאמר צוהר מדע פר' אמרי דף ס ע"א, וצנזוריוו כרך ג עמ' סג)

תָּא חֲזִי בֵּא וְרָאָה, כְּיֻמָּא דָּא דְשַׁבְּתָא בְּיוֹם הַזֶּה שַׁבַּת, כְּעֵי כַר נֶשׁ
לְמַחְדֵי בִימְמָא וּבְלִילֵיָא צְרִיךְ הָאָדָם לְשִׂמּוֹחַ בְּיוֹם וּבְלֵילָהּ, וּכְעֵי לְתַקְנָא
פְתוּרָא וְצְרִיךְ לְהַתְקִין וּלְעַרוֹךְ הַשְּׁלַחַן עִם כָּל מִינֵי מֵאכִילִים טוֹבִים, וְיַעֲבִיד חֵידוּ
לְעִילָאִין וְתַתְּאִין וְיַעֲשֶׂה וְיִגְרוּם שְׂמֵחָה לְעִלּוּנִים וְלַתַּחְתּוּנִים [וכו.].

אִם אֵינִישׁ יַעוּל לְבִייתִיהּ בְּחַדְוָה אִם הָאָדָם נִכְנָס לְבֵיתוֹ בְּשִׂמְחָה בְּלֵיל
שַׁבַּת, וְיַקְבֵּל אוֹשְׁפִיזִין בְּחַדְוָה וּמִקְבֵּל אֶת הָאוֹרְחִים בְּשִׂמְחָה, וְכַד

וְכַד אֶתִּי שְׂכִינְתָּא וּמְלָאכִין, וַיַּחְזוּ שְׂרָגָא נְהָרָא, וּפְתוּרָא מִתְתַּקְנָא,
וְאִינִישׁ וְאִיתִּיתִּיהּ בְּחִדּוּהּ, בְּהַאי שַׁעְתָּא שְׂכִינְתָּא אֲמַרְתָּ, זֶה שְׁלִי
הוּא, (ישעיה מט א) וְשִׂרְאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְאֵר.

העוסק בתורה ניצול מכל מיני עצבות

חֲזִינָא בְּסַפְרָא דְשְׁלָמָה מְלֻכָּא, דְּאִית בְּנֵי נְשָׂא דְאִתְּלִידוּ בַּד
שְׁלֵטָא עֲנַפָּא דָּא, וְאַנּוּן עֲצִיבִין תְּדִיר, דְּלֵא חֲדָאָן לְעֻלְמִין,
בַּר אִי לְעֵאָן בְּאֹרִיתָא, וְקָא אֲתַאֲחֲדָאן בְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְעַם

מתוק מדבש

אֶתִּי שְׂכִינְתָּא וּמְלָאכִין, וַיַּחְזוּ שְׂרָגָא נְהָרָא, וּפְתוּרָא מִתְתַּקְנָא וּכְשֶׁהֲשִׁינָה
בָּאָה עִם הַמְּלָאכִים, וִירָאוּ נַר דְּלוּק, וְשִׁלְחַן עֵרוֹךְ, וְאִינִישׁ וְאִיתִּיתִּיהּ בְּחִדּוּהּ
וְהַאִישׁ וְאִשְׁתּוּ הֵם בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁלוֹם, בְּהַאי שַׁעְתָּא שְׂכִינְתָּא אֲמַרְתָּ בְּאוֹתָהּ
שַׁעַת הַשְׂכִּינָה אוֹמַרְתָּ זֶה שְׁלִי הוּא, וְעַלִּיךְ נֹאמֵר וְשִׂרְאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְאֵר.



העוסק בתורה ניצול מכל מיני עצבות, בו יתפרש שאין שמחה כשמחה
הדבקות וההתאחדות בהשיות, ועל ידי עסק התורה ושרשי זכות אבות
מנצח את כח העצבות שמהשפעת הסמ"א.

(מקור המאמר מהרד"ק שו"ת, וצנז'וריו כרך ג עמ' נא)

חֲזִינָא בְּסַפְרָא דְשְׁלָמָה מְלֻכָּא רֵאִיתִי בְּסַפְרוֹ שֶׁל שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ, דְּאִית בְּנֵי
נְשָׂא דְאִתְּלִידוּ בַּד שְׁלֵטָא עֲנַפָּא דָּא כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שְׁנוּלְדוּ בַּעַת
שֶׁשֶׁלַט הַעֲנַף הַזֶּה שֶׁל כּוֹכַב שְׁבַתֵּי, וְאַנּוּן עֲצִיבִין תְּדִיר דְּלֵא חֲדָאָן לְעֻלְמִין
וְהֵם עֲצִיבִים תְּמִיד וְאִינִים שְׂמֵחִים לְעוֹלָם, בַּר אִי לְעֵאָן בְּאֹרִיתָא חוּץ אִם
עוֹסְקִים בְּתוֹרָה, שְׁעִלְיָה נֹאמֵר פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָאֵל מִשְׁמַחֵי לֵב, וְקָא אֲתַאֲחֲדָאן
בְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּמִתְאַחֲדִים וּמִתְדַבְּקִים בְּהַקְב"ה, אוּ הֵם שְׂמֵחִים, כִּי אֵין
שְׂמֵחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבֻקוֹת בְּהַקְב"ה, וְעַם כָּל דָּא אִי אִית בֵּיהּ בְּהַהוּא בַּר

כָּל דָּא אֵי אִית בֵּיה בְּהֵוּא בְּר נֶשׁ יְסוּדִין וְשִׁשִּׁין מְזוּכוּ אֲבָהֵן,
עֲנָפָא דָּא דְנָפִיק מִשְׁבְּתָאֵי לְזִמְנִין נֶצַח לֵיה, וְאֲחִיד לֵיה.

העבודה בשמחה מומשיכה על האדם שמחה עליונה
עבדו את יהו"ה בשמחה, חֲדוּה דְבַר נֶשׁ מְשִׁיף לְגַבִּיה חֲדוּה
אַחְרָא עֲלָאָה, הֶכִי נְמִי הָאֵי עֲלֵמָא תַתָּאָה, כְּגוֹוֹנָא דְאִיהִי
אַתְעֶרַת הֶכִי אֲמֻשִׁיף מְלַעֲיֵלָא.

מתוק מדבש

נֶשׁ יְסוּדִין וְשִׁשִּׁין מְזוּכוּ אֲבָהֵן ועם כל זה אם יש לאדם הזה יסודות
ושרשים מזכות אבות, או עֲנָפָא דָּא דְנָפִיק מִשְׁבְּתָאֵי, לְזִמְנִין נֶצַח לֵיה
ענף הזה שיצא משבתאי, לפעמים מנצח אותו זה האדם שנולד בעת ששלט
ענף הזה, וְאֲחִיד לֵיה וְאוּחוּזוּ אוֹתוֹ שְׁלָא יבִיא אוֹתוֹ לְיַדֵי עֲצָבוֹת.



העבודה בשמחה מומשיכה על האדם שמחה עליונה, יתבאר בו שהעבודה
בשמחה מעוררת את השכינה ומוסיפה בה את השמחה.

(מקור המאמר זוהר פר' תזוה דף קפד ע"ג, וצנזאוריטו כרך ס עמ' סד)

עבדו את יהו"ה בשמחה פי' אם האדם עובד את ה' בשמחה, או חֲדוּה דְבַר
נֶשׁ מְשִׁיף לְגַבִּיה חֲדוּה אַחְרָא עֲלָאָה שמחת האדם ממשכת אליו
שמחה עליונה אחרת מהשכינה, הֶכִי נְמִי הָאֵי עֲלֵמָא תַתָּאָה כְּגוֹוֹנָא דְאִיהִי
אַתְעֶרַת, הֶכִי אֲמֻשִׁיף מְלַעֲיֵלָא כמו כן המלכות [השכינה] כמו שהיא מתעוררת
על ידי בני ישראל המוסיפים בה שמחה, כך היא ממשכת שמחה ושפע מלמעלה
[מבחינת] הבינה.



המוני מלאכי חבלה משתדלים למנוע השמחה בלימוד התורה וקיום המצות

מֵאִי־ף וְחמ"ה אֵלֶיךָ נִפְקִין פְּמָה אֶלְךָ וְכַמָּה רַבְבָּן, וְכֻלְהוּ נִפְקִי וְשֶׁאֵרְךָ עֲלֵייהוּ דְבְנֵי נְשָׂא אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא אוֹ דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּמַלְי דְּמִצְוָה וְאִזְלֵי בְּאַרְחָא דְּמִצְוָה, בְּגִין דִּיתַעְצָבוֹן וְלֹא יַחְדוֹן בְּה, וּמִתְרִין אֵלֶיךָ דְּחִיל מִשָּׂה כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְנַחֲתִית מִן טוּרָא, דְּכְתִיב (דְּנִיִּס ט ו יט) כִּי יִגְרָתִי מִפְּנֵי הָאָף וְהַחֲמָה.

מתוק מדבש

המוני מלאכי חבלה משתדלים למנוע השמחה בלימוד התורה וקיום המצות, בו יתפרש גודל החשש והפחד של משה רבינו ע"ה מהעבודה בעצבות ובמניעת השמחה.

(מקור המאמר זהו פר' פקודי דף רסד ע"ב נהיילות, וצילומי כרך ט עמ' תקמו)

מֵאִי־ף וְחמ"ה אֵלֶיךָ נִפְקִין פְּמָה אֶלְךָ וְכַמָּה רַבְבָּן מֵאלוֹ הַבֵּי רוּחוֹת אִי־ף וְחמ"ה יוצאים כמה אלפים וכמה רבבות מלאכי חבלה, וְכֻלְהוּ נִפְקִי וְשֶׁאֵרְךָ עֲלֵייהוּ דְבְנֵי נְשָׂא וְכוּלָם יוצאים ושורים על בני האדם אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא, אוֹ דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּמַלְי דְּמִצְוָה, וְאִזְלֵי בְּאַרְחָא דְּמִצְוָה על אלו שעוסקים בתורה, או שעוסקים במצות, או שהולכים בדרך לקיים איזו מצוה, בְּגִין דִּיתַעְצָבוֹן וְלֹא יַחְדוֹן בְּה כְּדִי שִׁיתַעְצְבוּ וְלֹא יִשְׁמְחוּ בְּלִימוֹד הַתּוֹרָה וּבְקִיּוֹם הַמִּצְוָה שְׁעוֹסְקִים בְּהֶם, שְׁצוּרִיכִים לְקִיּוּמָם בְּשִׂמְחָה, כְּמִשׁ פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָיִם מִשְׁמַחֵי לֵב. וּמִתְרִין אֵלֶיךָ דְּחִיל מִשָּׂה כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְנַחֲתִית מִן טוּרָא וּמִבֵּי רוּחוֹת אֵלּוֹ יִרָא וּפְחַד מִשָּׂה כְּשִׁחְטָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָה, וְרָאָה אוֹתָם בְּרִדְתוֹ מִן הַהֵר דְּכְתִיב כִּי יִגְרָתִי מִפְּנֵי הָאָף וְהַחֲמָה.



מקום מיוחד בעוה"ב להמברך ברכת המזון בשמחה

מֵאֵן דְּמִבְרַךְ לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְגוּ שְׂבַעָא, בְּעֵי לְכוּנָא לְפִיָּה
וְלִשְׂוֹאָה רְעוּתִיָּה בְּחֻדָּה, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח עֲצִיב, אֲלֵא דִיכְרַךְ
בְּחֻדָּה בְּרָזָא דָּא, וְלִישׁוּי רְעוּתִיָּה, דְּהָא אִיהוּ יְהִיב הַשְׁתָּא לְאַחְרָא
בְּחֻדָּה בְּעֵינָא טָבָא, וּכְמָה דְּאִיהוּ מְבַרְךְ בְּחֻדָּה וּבְעֵינָא טָבָא,
הָכִי יְהִיב לִיָּה בְּחֻדָּה וּבְעֵינָא טָבָא, וּבְגִין כֵּן לֹא יִשְׁתַּכַּח עֲצִיב
כְּלָל, אֲלֵא בְּחֻדָּה, וּבְמִלִּין דְּאוּרִייתָא, וְיִשְׁוֵי לְפִיָּה וְרְעוּתִיָּה
לְמִיָּהב בְּרָכָה דָּא בְּרָזָא דְּאַצְטְרִיךְ.

מתוק מדבש

מקום מיוחד בעוה"ב להמברך ברכת המזון בשמחה, יתבאר בו רב מעלת
ברכת המזון בשמחה ועין טובה, שבוה כביכול נותן כח וחיל בעליונים.

(מקור המאמר ספר פ' ויקהל דף ר"ח ע"ב, וצילאונו כך ה עמ' טסו-טסט)

מֵאֵן דְּמִבְרַךְ לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְגוּ שְׂבַעָא מִי שְׂמִבְרַךְ בְּרַכַּת הַמְזוֹן
לְהַקְבִּיָּה מִתּוֹךְ הַשׁוֹבַע, בְּעֵי לְכוּנָא לְפִיָּה וְלִשְׂוֹאָה רְעוּתִיָּה בְּחֻדָּה
צִרִיךְ לְכוּיִן אֵת לְבוֹ וְלִשִּׁים אֵת רְצוֹנוֹ לְבָרַךְ בְּשִׂמְחָה, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח עֲצִיב וְלֹא
יְהִיָּה בְּעַצְבוֹת, כִּי הַעֲצָבוֹת הֵיא מִצַּד הַקְּלִיפָה, אֲלֵא דִיכְרַךְ בְּחֻדָּה בְּרָזָא
דָּא אֵלֵא יִבְרַךְ בְּשִׂמְחָה בְּסוּד זֶה שְׂאִמְרֵנוּ שְׂהוּא לְשִׂמַּח אֵת הַשְׂכִּינָה, וְלִישׁוּי
רְעוּתִיָּה וְיִשִּׁים אֵת רְצוֹנוֹ לְכוּיִן זֶה הַסוּד דְּהָא אִיהוּ יְהִיב הַשְׁתָּא לְאַחְרָא
בְּחֻדָּה בְּעֵינָא טָבָא כִּי הוּא הַנּוֹתֵן עֵתָה בְּרַכּוֹת לְאַחַר שְׂהִיָּה הַשְׂכִּינָה בְּשִׂמְחָה
בְּעֵין טוֹבָה, וּכְמָה דְּאִיהוּ מְבַרְךְ בְּחֻדָּה וּבְעֵינָא טָבָא וְכִמוֹ שְׂהוּא מְבַרְךְ
בְּשִׂמְחָה וּבְעֵין טוֹבָה, הָכִי יְהִיב לִיָּה בְּחֻדָּה וּבְעֵינָא טָבָא כֵּן נּוֹתֵנִים לוֹ
בְּרַכּוֹת וְשַׁפַּע בְּשִׂמְחָה וּבְעֵין טוֹבָה, וּבְגִין כֵּן לֹא יִשְׁתַּכַּח עֲצִיב כְּלָל וְעַל
כֵּן לֹא יְהִיָּה בְּעַצְבוֹת כְּלָל בְּעַת סְעוּדָתוֹ אֲלֵא בְּחֻדָּה וּבְמִלִּין דְּאוּרִייתָא אֵלֵא
בְּשִׂמְחָה וּבְדַבְרֵי תוֹרָה שִׁלְמוּד עַל הַשְּׁלַח, וְיִשְׁוֵי לְפִיָּה וְרְעוּתִיָּה לְמִיָּהב
בְּרָכָה דָּא וְיִשִּׁים אֵת לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְתַת בְּרַכָּה זֶו שֶׁל בְּרַכַּת הַמְזוֹן אֵל הַשְׂכִּינָה,
בְּרָזָא דְּאַצְטְרִיךְ בְּסוּד הַזֶּה שֶׁלְּמַדְנוּ לְהַמְשִׁיךְ שַׁפַּע בְּרַכּוֹת אֵל הַשְׂכִּינָה.

רְזָא הָכָא, אַרְבַּע רְתִיכִין שְׁלִיטִין בְּאַרְבַּע סְטְרִין וּמְשִׁירִין, אֲתֹנֹנוּ מֵהֵיא בְּרִכְתָּא דְשִׁבְעָא, וּבְאִינוּן מְלִין דְּכְרוּף אֲתָה, אֲתַהְיִי וְאַתְרַבִּי וְאַתְעֵטֵר בֵּיה, וּמֵאן דְּמִבְרַךְ אֲצַטְרִיף רְעוּתָא בְּחֻדְהָ וּבְעֵינָא טָבָא, וְעַל דָּא כְּתִיב (משלי כג ט) טוֹב עַיִן הוּא יְבוּרָךְ [וכו'].

טוֹב עַיִן כְּמָה דְּאוּקִימְנָא, הוּא יְבֻרָךְ וְדָאי, בְּעֵינָא טָבָא בְּחֻדְהָ, וְלֹאֵו אִיהוּ לְמַגְנָא לְבְרַכָּא בְּחֻדְהָ, דְּהָא מֵהֵיא בְּרִכְתָּא וּמֵהֵיא חִידוֹ נָתַן מַלְחָמוֹ לְדָל, אֲתֵר דְּאֲצַטְרִיף לְאַתְנֹנָא מְפָל סְטְרִין [וכו'].

מתוק מדבש

ואמר עוד כי רְזָא הָכָא יש כאן סוד בענין ברכת המזון, והוא כי אַרְבַּע רְתִיכִין שְׁלִיטִין בְּאַרְבַּע סְטְרִין וּמְשִׁירִין ארבע מרכבות השולטות בד' רוחות ומחנות של מלאכי ארגמ"ן, אֲתֹנֹנוּ מֵהֵיא בְּרִכְתָּא דְשִׁבְעָא נִזְוִינִים מִבְּרַכָּה הֵיא שְׁעַל הַשּׁוֹבַע, וּבְאִינוּן מְלִין דְּכְרוּף אֲתָה וּבֵאלוֹ הַדְּבוּרִים שֶׁל בְּרוּךְ אַתָּה שֶׁבְּבְרַכַת הַמְּזוּן, אֲתַהְיִי וְאַתְרַבִּי וְאַתְעֵטֵר בֵּיה נִהְנֶה וְנִגְדַלַת וּמִתְעַטֵּרַת בְּהֵם הַשְּׂכִינָה, לְכַן וּמֵאן דְּמִבְרַךְ וּמִי שֶׁמְבַרֵךְ בְּרַכַת הַמְּזוּן, אֲצַטְרִיף רְעוּתָא בְּחֻדְהָ וּבְעֵינָא טָבָא צְרִיךְ לֵהוּיֹת רְצוּנוֹ לְבָרֵךְ בְּשִׂמְחָה וּבְעֵין טוֹבָה, וְעַל דָּא כְּתִיב וְעַל זֶה כָּתוּב טוֹב עַיִן הוּא יְבוּרָךְ וְאִמְרוּ חֲזוּ"ל (סוטה 77 ע"ג), אֵל תִּקְרִי יְבוּרֵךְ אֵלֵא יְבֻרֵךְ, וְהֵינֵנוּ שִׁיבְרֵךְ לְהַקְבִּי"ה בְּעֵין טוֹבָה [וכו'].

טוֹב עַיִן, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא כְּמוֹ שֶׁפִּירְשְׁנוּ הוּא יְבֻרָךְ וְדָאי בְּעֵינָא טָבָא בְּחֻדְהָ הוּא יְבֻרֵךְ בְּרַכַת הַמְּזוּן בְּעֵין טוֹבָה וּבְשִׂמְחָה, וְאִמְרוּ וְלֹאֵו אִיהוּ לְמַגְנָא לְבְרַכָּא בְּחֻדְהָ וְלֹא לְחַנֵּם הוּא לְבָרֵךְ בְּשִׂמְחָה, אֵלֵא דְּהָא מֵהֵיא בְּרִכְתָּא וּמֵהֵיא חִידוֹ שֶׁמְבַרֵךְ הֵיא וּמֵאִתָּה הַשְּׂמַחָה, נָתַן מַלְחָמוֹ לְדָל, וְדַל הוּא אֲתֵר דְּאֲצַטְרִיף לְאַתְנֹנָא מְפָל סְטְרִין הַמְּקוּם שֶׁצְרִיךְ לֵהוּיֹת נוֹון מְכַל הַשְּׂשָׁה קְצוּוֹת [שש ספירות הַתְּפָאֵרוֹת], לְפִי שֶׁהוּא אֲתֵר דְּלִית לֵיה מְגַרְמִיָּה כְּלוּם מְקוּם שֶׁאֵין לוֹ מַעְצָמוֹ כְּלוּם, וְהֵינֵנוּ הַשְּׂכִינָה שֶׁאֵין לָהּ כְּלוּם אֵלֵא מֵה שֶׁמְקַבֵּל [מִבְּחִינַת] הַתְּפָאֵרָה, וְלִכְּן הֵיא נִקְרֵאת דַּל, אֲתֵר דְּאַתְהֵי מְפָל סְטְרִין וְהוּא הַמְּקוּם שֶׁנִּהְנֶה מְכַל הַשְּׂשָׁה קְצוּוֹת הַמְּשִׁפְעִים בָּהּ, וְאַתְכִּלִּיל מְפָל סְטְרִין וְנִכְלַלַת מְכַל הַקְצוּוֹת [וכו'].

כָּל מֵאֵן דְּמִבְרַךְ בְּרַפְתּוֹ מְזוֹנָא בְּדָקָא יְאוּת, בְּחֶדְוָה בְּרַעוּתָא
 דְּלֵבָא, פֶּד סְלִיק מֵהַאי עֲלָמָא, אֲתֵר אֲתַתְקַנָּא לִיה גּוֹ רִזִּין
 עֲלָאִין בְּהִיכְלִין קְדִישִׁין.

העבודה בשמחה לתיקון השכינה

לְךָ אָכּוּל בְּשִׂמְחָה לְחֻמְךָ, וְאִיהוּ לְעִבּוּדַת הָאָדָם, ה' דְּאָדָם
 דְּאֲתַמֵּר בֵּה הַמוֹצֵיא לְחֵם מִן הָאָרֶץ.

מֵאִי לְעִבּוּדַת הָאָדָם, לִית עִבּוּדָה הָכָא אֱלָא צְלוּתָא, דְּאִיהִי

מתוק מדבש

כָּל מֵאֵן דְּמִבְרַךְ בְּרַפְתּוֹ מְזוֹנָא בְּדָקָא יְאוּת כֵּל מִי שְׂמִבְרַךְ בְּרַכַּת הַמְזוּן
 כְּרֵאוּי, בְּחֶדְוָה בְּרַעוּתָא דְּלֵבָא בְּשִׂמְחָה וּבְרִצּוֹן הַלֵּב, שְׂכְרוּ יִהְיֶה פֶּד סְלִיק
 מֵהַאי עֲלָמָא כְּשִׁנְפִטֵר מִזֵּה הָעוֹלָם, אֲתֵר אֲתַתְקַנָּא לִיה גּוֹ רִזִּין עֲלָאִין מִקּוּם
 יִהְיֶה מוֹכֵן לוי בְּתוֹךְ סוּדוֹת הַעֲלִיּוּנִים, בְּהִיכְלִין קְדִישִׁין וּבְהִיכְלוֹת הַקְדוּשִׁים.



העבודה בשמחה לתיקון השכינה, בו יתפרש סוד התיקון העליון מלימוד
 התורה ועבודת התפלה בשמחה.

(מקור המאמר צמיקוי וזר מיקון נא דף פז ע"א, וצמיקויט כרך ז עמ' מרכט)

לְךָ אָכּוּל בְּשִׂמְחָה לְחֻמְךָ הֵינּוּ שְׂתַלְמוּד אֶת לַחֲמָה שֶׁל תּוֹרָה בְּשִׂמְחָה, וְאִיהוּ
 לְעִבּוּדַת הָאָדָם והוא לתיקון [בחינות] קוב"ה ושכינתיה הנקראים ה'אדם כנוכר,
 ומפרש ה' דְּאָדָם ה' של ה'אדם היא המלכות [השכינה], דְּאֲתַמֵּר בֵּה שְׂנַאמֵר בֵּה
 ה'מוֹצֵיא לְחֵם מִן הָאָרֶץ פ"י כי ה' של המלכות [השכינה] מוציאה ומשפעת לחם
 ומזון להתחתונים, "מן הארץ" מעצמה שהיא נקראת ארץ (כמנואל גשער המגות פ' עקב).

ומפרש עוד באופן אחר מֵאִי לְעִבּוּדַת הָאָדָם מה נקראת עבודה של האדם,
 ואמר לִית עִבּוּדָה הָכָא אֱלָא צְלוּתָא אין עבודה של כאן אלא תפלה,

פּוֹלְחָנָא דְשְׂכִינְתָא, עֲבוֹדַת יְהו"ה וְדָאֵי, וְעֵלָה אֲתָמֵר (מהלים קד כג)
 יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ וְלַעֲבוֹדָתוֹ עֲדֵי עֶרֶב, יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ דָּא
 צְלוֹתָא דְשְׁחֲרִית, וְלַעֲבוֹדָתוֹ עֲדֵי עֶרֶב דָּא צְלוֹתָא דְמִנְחָה, דְאֲתָמֵר
 בָּהּ (בראשית כד סג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנֹת עֶרֶב.

שמחה של מצוה מביאה לידי עבודת השם

וְאָחִי יִבֹּל (בראשית ד כב) הָיָה אָבִי כָּל תּוֹפֵשׁ כְּנֹזַר וְעוֹגֵב, הַמְּגַנְנִין
 בְּכָל מִינֵי נְגוּנִין, וְכִּי נֶשׂ דְחָדֵי בְּהוּ וְאֲשִׁתְּדֵל בְּהַבְּלֵי

מתוק מדבש

כמאמר חז"ל (גריש מס' תענית) על הפסוק ולעבדו בכל לבבכם, איזו היא עבודה
 שהיא בלב, הוּי אומר זו תפלה, דְאֵי הֵי פּוֹלְחָנָא דְשְׂכִינְתָא שהיא עבודה
 לתקון השכינה, וגם היא עֲבוֹדַת יְהו"ה וְדָאֵי היינו עבודת ז"א [בחינת התפארת]
 הנקרא הו"ה, כי על ידי התפלה מעלין השפעות מלמטה ומשיכים מוחין
 ל[בחינת] קוב"ה ושכינתיה, וְעֵלָה אֲתָמֵר ועל התפלה נאמר יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ
 וְלַעֲבוֹדָתוֹ עֲדֵי עֶרֶב ומפרש יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ היינו דָּא צְלוֹתָא דְשְׁחֲרִית
 זו היא תפלת שחרית, כי זה צריך להיות תחילת פעולת האדם בבוקר, וְלַעֲבוֹדָתוֹ
 עֲדֵי עֶרֶב היינו דָּא צְלוֹתָא דְמִנְחָה זו היא תפלת המנחה דְאֲתָמֵר בָּהּ
 שנאמר בה וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנֹת עֶרֶב ואז תיקן תפלת המנחה.



שמחה ש' מצוה מביאה לידי עבודת השם, יתפרש בו שהשמחה של
 מצוה המשיכה את רוח הנבואה על אלישע הנביא ע"ה.

(מקור המאמר נמקונו זהר מיקון סט דף קיט ע"ה, ונציילויט כרך ג עמ' רט)

וְאָחִי יִבֹּל הָיָה יוֹבֵל, והוא היה אָבִי כָּל תּוֹפֵשׁ כְּנֹזַר וְעוֹגֵב ומפרש שרומז
 על אלו הַמְּגַנְנִין בְּכָל מִינֵי נְגוּנִין בשביל הנאת עולם הזה, וְכִּי נֶשׂ

עֲלֵמָא, עֲלִיָּה אָמַר קִהְלֵת (קס"ג י"א ט) שְׂמַח בְּחֹר בִּילְדוּתְךָ וְגוֹמְר, וּלְבַתֵּר מָה אָמַר לִיָּה (ס"ז) וְדַע כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יְבִיאָךְ הָאֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט, דְּעֲלִיָּהוּ אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, זְמַרָא בְּבִיתָא חֲרִבָא בְּבִיתָא, אֵלָא (ויקרא כ"ג מ) וּשְׂמַחְתֶּם לְפָנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, כְּגוֹוֹנָא (דְדוֹד) דְּאִתְמַר (בִּיָּה) (מ"ג ג ט) וְהִיָּה כְּנֶגֶן הַמְּנַגֵּן וְתִהִי עֲלֵיו יַד יְהוָה.

מתוק מדבש

דְּחֲדֵי בְּהוּ וְאִשְׁתַּדֵּל בְּהַבְלֵי עֲלֵמָא וְאִדָּם שְׂמַח בְּהֶם וּמִשְׁתַּדֵּל לְהַתְעַנֵּג בְּהַבְלֵי הָעוֹלָם, עֲלִיָּה אָמַר קִהְלֵת עֲלֵיו אָמַר שְׂמַח הַמֶּלֶךְ הַנִּקְרָא קִהְלֵת שְׂמַח בְּחֹר בִּילְדוּתְךָ וְגוֹמְר פִּירוּשׁ תַּתְעַנֵּג וְתִשְׂמַח בְּתַאוּוֹת עוֹלָם הַזֶּה, וּלְבַתֵּר מָה אָמַר לִיָּה וְאַחַר כֵּךְ מָה אָמַר לוֹ קִהְלֵת, וְדַע כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יְבִיאָךְ הָאֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט שְׂעִתִּיד אַתָּה לְהַשְׁפֵּט בְּעוֹשִׂים קָשִׁים עֲלֵיהֶם, דְּעֲלִיָּהוּ אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין שְׂעַל בְּעֵלֵי הַזְמַר אָמְרוּ חֲכָמֵי הַמְּשַׁנָּה (נִמְס' סוּטָה ד' ע"ב) זְמַרָא בְּבִיתָא חֲרִבָא בְּבִיתָא עַל יְדֵי שְׂמִזְמִירִים בְּבֵית כְּמִשְׁתַּאוּת שֶׁל תַּעֲנוּגֵי עוֹלָם הַזֶּה, סוֹפּוּ שִׁיחָרַב בֵּיתָם, וְזֶה שְׂכָתוּב "וְשֵׁם אַחִיו יוֹבֵל" שֶׁהוּא לְשׁוֹן בְּלָה כְּנָ"ל, וְבֵאלֶּזְבֶּת שְׂבִיתוּ יִתְבַּלָּה וְיַחְרַב, אֵלָא אִיזוּ שְׂמַחָה מוֹתֵרַת, מָה שְׂכָתוּב וּשְׂמַחְתֶּם לְפָנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם דֵּהֵינּוּ שְׂמַחָה שֶׁל מִצְוָה הַמְּבִיאָה לְעִבּוּרַת הַשֶּׁם, כְּגוֹוֹנָא דְּאִתְמַר כַּעֲיִן שְׂנַאמַר בְּאִישֵׁי הַנְּבִיאָה וְהִיָּה כְּנֶגֶן הַמְּנַגֵּן וְתִהִי עֲלֵיו יַד יְהוָה ר"ל עַל יְדֵי הַשְׂמַחָה הַמְּשִׁיךְ עֲלֵיו אִלִּישַׁע אֵת רוּחַ הַנְּבוּאָה.



השמחה מצד הקדושה והעצבות מצד הסמ"א

חידו מסֵטְרָא דָא, וְעֵצִיבוּ מִסֵטְרָא דָא.

פְּתִיב (קהלת טו טו) וְשִׁבְחָתִי אֲנִי אֶת הַשְּׁמָחָה אֲשֶׁר אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי אִם לְאָכּוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמֹחַ וְהוּא יִלְוֶנוּ בְּעֵמְלוֹ יָמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִיִּים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, וְשִׁבְחָתִי אֲנִי אֶת הַשְּׁמָחָה, וְכִי שְׁלֵמָה מְלֶפָא מְשִׁבַּח דָא.

מתוק מדבש

השמחה מצד הקדושה והעצבות מצד הסמ"א, בו יבואר שענין מדת השמחה היא מצד הקדושה, וההיפוך הוא מצד הסמ"א, והכונה היא על שמחה של מצוה.

(מקור המאמר צהר פר' פקודי דף רנה ע"א צהיכלות, וצילוריעו כרך ט עמ' טזו- טיט)

חידו מסֵטְרָא דָא השמחה היינו הקדושה היתה מצד זה [אצל עשרה הרוגי מלכות], לפי שעל ידי עליית נשמתם נתקנו ההשפעות מלמטה של פרצופי [ספירות] בינה ומלכות, וְעֵצִיבוּ מִסֵטְרָא דָא והעצבות היינו הסטרא אחרא היה מצד זה, לפי ששלט על גופם הקדוש.

לפי שאמר שהשמחה היא ענין של קדושה לכן בדרך אגב מביא כאן את מאמר הבא, ואמר **פְּתִיב** וְשִׁבְחָתִי אֲנִי אֶת הַשְּׁמָחָה משבח אני את ענין השמחה, אֲשֶׁר אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ היינו בעולם הזה, כִּי אִם לְאָכּוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמֹחַ כי האכילה והשתיה מביאים את השמחה, וְהוּא יִלְוֶנוּ והשמחה תתחבר עמו, בְּעֵמְלוֹ בעת אשר יעמול, כל יָמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִיִּים לחיות, תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ פי' בזה העולם, ואל יצטער בטורח העמל. (מנחות), ומפרש ואמר, מש"כ וְשִׁבְחָתִי אֲנִי אֶת הַשְּׁמָחָה שואל וְכִי שְׁלֵמָה מְלֶפָא מְשִׁבַּח דָא וכי שלמה המלך משבח את שמחת תענוגי עולם הזה.

אֵלָא וְשִׁבְחִתִּי אָנִי אֶת הַשְּׂמֵחָה, דָּא חֲדוּתָא דְמַלְכָא קְדִישָׁא
 בְּזַמְנָא דְאִיהוּ שְׁלֵטָא, בְּשִׁבְתָּא וּבִיּוֹמֵי טַבִּין, דְּמַפְלַע עוֹבְדֵין
 טַבִּין דְּבַר נֶשׁ עֲבִיד, אִין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשְּׂמֵשׁ, פִּי אִם לְאֶכּוּל
 וְלִשְׁתּוּת, וְלֹאֲחַזְזָה חֲדוּתָא בְּהֵוּא סְטָרָא, בְּגִין דִּיהָא לִיה
 חוֹלְקָא לְעֵלְמָא דְאֵתִי.

וְהוּא יְלוֹנּוּ בְּעַמְלוֹ, מָאן, דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הוּא יְלוֹנּוּ,
 וַיְהִי עֲמִיהָ לְאֵעֲלָא לִיה לְעֵלְמָא דְאֵתִי.

דְּבַר אַחַר, וְהוּא יְלוֹנּוּ, מָאן הוּא, הֵוּא בַר נֶשׁ דְּאֶכִּיל וְשִׁתִּי

 מתוק מדבש

ומתוך ואמר אֵלָא וְשִׁבְחִתִּי אָנִי אֶת הַשְּׂמֵחָה אין הכונה על שמחת תענוגי
 עולם הזה, אלא דָּא חֲדוּתָא דְמַלְכָא קְדִישָׁא זה הוא השמחה של
 מלך הקדוש ב"ה, בְּזַמְנָא דְאִיהוּ שְׁלֵטָא בְּשִׁבְתָּא וּבִיּוֹמֵי טַבִּין בזמן
 שהוא שולט, דהיינו בשבתות ובימים טובים, שאז יש שמחה למעלה, ואז צריך
 לאכול ולשתות ולשמוח למטה, דְּמַפְלַע עוֹבְדֵין טַבִּין דְּבַר נֶשׁ עֲבִיד כי
 מכל המעשים טובים שאדם עושה בעולם הזה במעשים גשמיים של הגוף, אִין
 טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשְּׂמֵשׁ, פִּי אִם לְאֶכּוּל וְלִשְׁתּוּת דהיינו וְלֹאֲחַזְזָה
 חֲדוּתָא בְּהֵוּא זְמַנָּא (ס"ג סמק"ט) לאכול סעודות שבת, ולהראות שמחה
 בזמן ההוא, כי שמחת שבת ויום טוב מתפשטת על כל ישראל, על כל אחד
 ואחד כפי בחינתו, (ומי שמתעצב ח"ו בשבת ויום טוב הוא פוגם בזו השמחה),
 בְּגִין דִּיהָא לִיה חוֹלְקָא לְעֵלְמָא דְאֵתִי כי על ידי שמחת שבת ויום טוב
 יהיה לו חלק לעולם הבא.

ומש"כ וְהוּא יְלוֹנּוּ בְּעַמְלוֹ שואל מָאן מי ילוח אותו, ואמר דָּא קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, הוּא יְלוֹנּוּ, וַיְהִי עֲמִיהָ לְאֵעֲלָא לִיה לְעֵלְמָא דְאֵתִי
 זהו הקב"ה שהוא ילוח אותו וילך עמו להביאו לעולם הבא.

דְּבַר אַחַר פִּירוּשׁ אַחַר עַל מִשְׁכַּח וְהוּא יְלוֹנּוּ דורש מלת ילוננו מלשון הלואה,

וְחֲדָי, כָּל מְאֵי דְאִפִּיק לְמִיכַל וּלְמִשְׁתֵּי, הוּא יִלְוֵנוּ לְקַדְשָׁא
בְּרִיף הוּא בְּהַלְוָאָה, וְאִיהוּ יְהִיב לֵיהּ כְּפָלֵי כְּפָלִים, מְכַל מַה
דְּאִפִּיק בְּהַאי.

בְּתַרִּין אֲלִין אוּזִיף בְּרִיף נֶשׁ לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, כַּד חֲיִיס לֵיהּ
לְמַסְכְּנָא, וְכַד אִפִּיק בְּשַׁבְּתֵי וְזַמְנֵי, דְּהָא כְּלָא אוּזִיף
לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (מַטְלֵי י"ו) מְלוּה יְהוּ"ה חוּנָן
דְּל וּגְמוּלוֹ יִשְׁלָם לוֹ.

מתוק מדבש

ושואל מאן הוא מי הוא הלוה, ואמר ההוא בר נש דאכיל ושתוי וחדוי
זה האדם שאוכל ושותה ושמת לכבוד שבת ויום טוב, או כל מאי דאפיק
למיכל ולמשתי כל מה שמוציא הוצאות לאכול ולשתות, הוא ילונו לקדשא
בריף הוא בהלוואה הוא מלוה אותו בהלוואה להקב"ה, (לפי סעודות שבת
ויום טוב הם סעודות של הקב"ה, ואנו מוציאים הוצאות בשבילו, לכן נחשב לנו
כאילו כביכול הקב"ה לוה מאתנו), ואיהו יהיב ליה כפלי כפלים והקב"ה
נותן ומשלם לו כפלי כפלים, מכל מה דאפיק בהאי מכל מה שהוציא לצרכי
שבת ויום טוב.

ואמר עוד כי בתרין אלין אוזיף בר נש לקדשא בריף הוא בשני
דברים אלו מלוה האדם להקב"ה, אחד כד חייס ליה למסכנא
כשמרחם ונותן צדקה לעני, השני וכד אפיק בשבתי וזמני כשמוציא
הוצאות על שבתות וימים טובים, דהא כלא אוזיף לקדשא בריף הוא
כי נחשב כאילו את כל מה שנתן לעני והוציא לשמחת שבת ויום טוב
הוא מלוה אותו להקב"ה, כמה דאת אמר כמו שנאמר מלוה יהו"ה
חונו דל מה שחנן ונתן לדל נחשב כאילו הלוה אותו לה, וגמולו ישלם
לו ומה שהוציא על הוצאת שבת ויום טוב ישלם לו הקב"ה גמולו משלם,
לכן אין לצמצם על הוצאות שבת ויום טוב וצדקה, כי הקב"ה ישלם לו
כפל כפלים.

וּבְגִין כֶּךָ, דָּא שְׂמַחָה, וְדָא עֲצִיבוּ, דָּא חַיִּים, וְדָא מְנוּת, דָּא
טוֹב, וְדָא רַע, דָּא גַן עֵדֶן, וְדָא גֵיהֶנְם, וְכֻלָּא דָּא
בְּהַפּוּכָא דְדָא.

המשמחה עניים זוכה שהקב"ה שמה עמו

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, (בְּגִין כֶּךָ) אֹרִייתָא לָא אַטְרַח עֲלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ
יְתִיר, אֶלְא כְּמָה דִּיכִיל, דְּכִתְיִב (דנלים 10 י') אִישׁ כְּמִתְנַת יְדוּ
וְגו'. וְלֹא לִימָא אִינִישׁ, אֶכּוּל וְאֶשְׁבַּע וְאֶרְוִי בְּקַדְמִיתָא, וְיִמָּה

מתוק מדבש

וּבְגִין כֶּךָ, דָּא שְׂמַחָה, וְדָא עֲצִיבוּ וּבִשְׂבִיל זֶה, הַקְדוּשָׁה הִיא שְׂמַחָה
וְהַסְטְרָא אַחְרָא הוּא עֲצִיבוּת, דָּא חַיִּים, וְדָא מְנוּת הַקְדוּשָׁה הִיא חַיִּים
וְהַסְטְרָא אַחְרָא הוּא מוּת, דָּא טוֹב, וְדָא רַע הַקְדוּשָׁה הִיא טוֹב וְהַסְטְרָא
אַחְרָא הוּא רַע, דָּא גַן עֵדֶן, וְדָא גֵיהֶנְם הַקְדוּשָׁה הוּא גַן עֵדֶן וְהַסְטְרָא
אַחְרָא הוּא גֵיהֶנְם, וְכֻלָּא דָּא בְּהַפּוּכָא דְדָא וּבְכָל דְּבַר הַסְטְרָא אַחְרָא הוּא
הִיפֵךְ מִן הַקְדוּשָׁה.



הַמְשַׂמְחָה עֲנִיִּים זוֹכֵה שֶׁהַקְּב"ה שֶׁמָּה עִמּוֹ, בּו יִתְבָּאָר שְׂאִפִּלוּ בְעֵלֵי הַדִּין
מְכַרְוִים עַל הַמְשַׂמְחָה אֵת הָעֲנִיִּים כְּאִשֶׁר מְשַׁבְּעֵי אוֹתָם בְּסַעֲוֵדָה, שְׂכַל
הַדִּינִים בְּטִלִּים מַעֲלִיו.

(מקור הנאמר צוהר פר' אמור דף קד ע"א, ונציאורינו כנך יא עמ' תריז)

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֹרִייתָא לָא אַטְרַח עֲלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ יְתִיר, אֶלְא כְּמָה
דִּיכִיל הַתּוֹרָה לֹא הַטְרִיחָה אֵת הָאָדָם לַתּוֹרָה יוֹתֵר מִיְכוּלָתוֹ, אֲלֵא כְּמוֹ שִׁיכוּל
לִיתָן, דְּכִתְיִב אִישׁ כְּמִתְנַת יְדוּ כְּבִרְכַת ה' אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. וְלֹא לִימָא
אִינִישׁ, אֶכּוּל וְאֶשְׁבַּע וְאֶרְוִי בְּקַדְמִיתָא וְלֹא יֵאמֵר הָאָדָם, אֶכּוּל וְאֶשְׁבַּע

דִּישָׁתָאֵר אֶתְּן לְמִסְכְּנֵי, אֲלֵא רִישָׁא דְכֻלָּא דְאוֹשְׁפִיזִין הוּא, וְאִי
 חֲדֵי לְאוֹשְׁפִיזִין וְרוּי לֹזֵן, קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא חֲדֵי עֲמִיָּה, וְאַבְרָהָם
 קָרִי עָלֶיהָ (ישעיה נט יד) אֶז תִּתְעַנֵּג עַל יְהו"ה, וְיִצְחָק קָאֲרִי עָלֶיהָ
 (סס נד ז') כֹּל כְּלֵי יוֹצֵר עָלֶיךָ לֹא יִצְלַח.

מתוק מדבש

וארוה תחילה, ומה דִּישָׁתָאֵר אֶתְּן לְמִסְכְּנֵי ומה שישאר מסוערתי אתן לעניים,
 אֲלֵא רִישָׁא דְכֻלָּא דְאוֹשְׁפִיזִין הוּא אלא ראשית הכל הוא של האורחים,
 דהיינו שיתן מנה יפה להעניים שהוא חלק האושפיזין, וראוי שהם יטלו חלק
 בראש, וְאִי חֲדֵי לְאוֹשְׁפִיזִין וְרוּי לֹזֵן, קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא חֲדֵי עֲמִיָּה
 ואם משמח את העניים ומשביע אותם, אז הקב"ה שמח עמו, וְאַבְרָהָם קָרִי
 עָלֶיהָ ואברהם איש החסד קורא ומכריז עליו אֶז תִּתְעַנֵּג עַל יְהו"ה, וְיִצְחָק
 קָאֲרִי עָלֶיהָ ויצחק שהוא בעל דין קורא ומכריז עליו, מה שכתוב כֹּל כְּלֵי
 יוֹצֵר כֹּל כְּלֵי זֵינן המחודדים, עָלֶיךָ לֹא יִצְלַח לא יהיה להם הצלחה עליך,
 ר"ל לא יזיקו לך.



השמחה היא שכר המצוה

עוד רמזו [– הכתוב והיה עקב תשמעון שעל תיבת והיה - דרשו רז"ל
 שהוא מלשון שמחה –] על דרך אומרו (תהלים י"ט) פקודי ה' ישרים
 משמחי לב, והוא אומרו והיה, השמחה תהיה עקב תשמעון, ופירוש עקב
 "שכר עסק התורה תשמחהו", והוא מה שרמז התנא באומרו (אבות
 פ"ד) מצוה גוררת מצוה וכו' ששכר מצוה "מצוה שהיא השמחה".

[אור החיים הק' ריש פרשת עקב (דברים ז, ט)]

כל ספרי המחבר בעל מתוק מדבש זצוק"ל

SDR-ADVERTISING

**מאמדי
הזוהר הקדוש**
והוא איצי מאמדי
נלות הזוהר
סך א סדר היום - פעים
סך ב שבת ומועדים

אוצרות חיים
ב' חלקים
עם פירוש מתוק מדבש והוא
השער והמבוא אל קבלת האר"י
אשר נכתב ע"י תלמידו
סוהר"ו זיע"א

שער הגלגולים
ב' חלקים
ע"פ מתוק מדבש
והוא שער השמי של שמונה
שערים שחזר האר"י וז'
אשר נכתב ע"י תלמידו
סוהר"ו זיע"א

שער הכוונות
שבת
והוא שער השמי של השמונה
שערים שחזר האר"י אשר
נכתב ע"י הסוהר"ו זיע"א

שערי זוהר
מבוא לכל הבא
לעסוק בספרי הזוהר
ובתורת הנסתר

אוצר הזוהר
א"פ ערכים מצוטטים
מדברי הזוהר,
תקוני זוהר וזו"ח
ע"פ סדר א"ב

**תהלים
מתוק מדבש**
בגדלים שונים
כאור מסך וסגולה, ומעלות קודות
על כל מסודי הנפש

**זמירות
מתוק מדבש**
בגדלים שונים
עם ליקוט תענית טובות
מכתבי האר"י הקדוש

**סידור
מתוק מדבש**
בגדלים שונים
לימות החול ולשבת קודש
עם שילוב היות הארנות
אשכנזי | ספר
עדות ומידה

**יום החנפה
לחתן ולכלה**
לשוק"ק - אירוש
עניני הליכה ומוסר דעים
ומנהגי החופה החתונה
וז' ימי המשתה.

**ימי הכחדות
וזכר המצווה**
הדיבה ליום חבר מצוה
ולכלל בכוונת החמד
בתחילת דרכם
בעבודת ה'

**קדושה
וצניעות**
הדרכות והצעות איש
וביתו בענין קדוש
עצמך כבודך לך'

**כתר
הצניעות**
דברים מליכים לחזק
הצניעות הליכות והלכות
דרכות לבנות ישראל
ביסודי הצניעות.

האדרות
ע"פ מתוק מדבש
בגדלים שונים
מלל מטיב אדרא דבא
ואדרא ושוא אדרא דמשכנא
וספרא דענינא

תיקוני זוהר
בגדלים שונים
תיקוני זוהר ללא פירוש /
בידיה רבה תענה / מחולק
עם לוח לחדש אלו

**בעל מתוק
מדבש**
נומ"ל היוו הוודים והמאדים
של תאנן הצירוק המקובל
דבי דניאל פירוש זצוק"ל

**כונת
הברכות**
מעלת המאה ברכות
מלוקט מדברי חז"ל
ומספרי הראשונים
והאחרונים.

**שמירת
המחשבה**
חובת ומעלת שמירת
המחשבה ועצת
וסגולות מועילות
לכל א"א.

וספרתם לכם
התענות ישראל
לתקון המידות
לכל יום ויום לומי
ספירת העומר

**הגדה
של פסח**
עם ליקוט כונות זכות
וחפילות קידות עם
כונת האר"י זיע"א.
נוסח ספרד וע"פ

**מחזור
מתוק מדבש**
לראש השנה ויום הכיפורים
עם שילוב היות הארנות
לקוט כונות זכות מכתבי
האר"י הקדוש

כל ספרי הגה"צ המקובל
בעל מתוק מדבש זצוק"ל
ב-דיסק און קי
כולל הסט זוהר הקדוש

**מרכיז
מתוק מדבש**
ע"י
ירושלים
הכ"א

www.matokmidvash.com

מוקד הזמנות: 1800-350-330

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות

יְהוָה שֶׁמִּלֵּים יוֹהִירוֹ כֹּהֵר הַדְּרָגוֹת



הזמנת כבוד

הננו בזה להזמינכם
כל קהל עדת ישראל דורשי ומבקשי השם
לבוא ולהשתתף ולקחת חלק

במעמד האדיר

לכבוד ה' ותורתו
לחיזוק לימוד הזוהר הקדוש

בהשתתפות

גדולי ומאורי הדור שליטי"א

ביומא דהילולא של הגה"ק המקובל עטת"ר
מורינו רבי דניאל פריש צוק"ל
בעל "מתוק מדבש"

שתיערך במוצש"ק פרשת בשלח
אור ל"ד שבט תש"פ הבעל"ט

בשילוב סעודת 'מלווה מלכה' כיד המלך
באולמי עסטרייכר רח' רשב"י 1 קרית הרמ"א
בית שמש

בשעה 9:30 בערב

במזכרים אבואבם אלוא / מרכז מתוק מדבש

3 סטים

של ספר זוהר הקדוש
מתוק מדבש - 23 כרכים
יוגילו בין המשתתפים